

Súd: Okresný súd Košice I
Spisová značka: 42C/25/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7119209349
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ing. Andrea Škapincová, PhD.
ECLI: ECLI:SK:OSKE1:2021:7119209349.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice I sudkyňou JUDr. Ing. Andreou Škapincovou, PhD. v spore žalobcu: D. E., P. XX.X.XXXX, Y. Y. XXX/XX, XXX XX U., právne zastúpený: JUDr. Peter Harakály, advokát, so sídlom Mlynská č. 28, 040 01 Košice, IČO: 00620157, proti žalovanému: KOMUNÁLNA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, so sídlom Štefánikova 17, 811 05 Bratislava, IČO: 31 595 545, právne zastúpená: Mgr. Dalibor Tverďák, so sídlom Krmanova 1, 040 01 Košice, IČO: 31 819 796, o náhradu škody z ublíženia na zdraví, takto

rozhodol:

I. Konanie o zaplatenie 19.699,50 EUR **z a s t a v u j e**.

II. Žalovaný **j e p o v i n n ý** zaplatiť žalobcovi titulom sťaženia spoločenského uplatnenia sumu 6.566,50 EUR s úrokom z omeškania zo sumy 6.566,50 EUR od 19.9.2019 do zaplatenia, v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

III. Žalovaný **j e p o v i n n ý** zaplatiť žalobcovi sumu 1.173,87 EUR titulom úroku z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 19.699,50 EUR od 19.9.2019 do 27.11.2020, a to v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

IV. Žalovaný **j e p o v i n n ý** zaplatiť žalobcovi titulom zvýšenia spoločenského uplatnenia sumu 2.626,60 EUR, v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

V. V prevyšujúcej časti žalobu **z a m i e t a**.

VI. Žalobcovi proti žalovanému **p r i z n á v a** nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%. O výške náhrady trov konania rozhodne súd samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník po právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou zo dňa 19.8.2019 domáhal proti žalovanému z titulu sťaženia spoločenského uplatnenia zaplatenia sumy 30.390,- EUR spolu s 5% ročným úrokom z omeškania od 19.9.2019 do zaplatenia a z titulu zvýšenia sťaženia spoločenského uplatnenia sumy 15.195,- EUR, ako aj náhrady trov konania.

2. Podanie žaloby odôvodnil tým, že žalobca pri dopravnej nehode dňa 19.8.2016 v nočných hodinách ako chodec utrpel ťažké ublíženie na zdraví. Vodič G. H., P. XX.X.XXXX, nevenujúc sa plne vedeniu motorového vozidla značky Seat Toledo, ev. č. U., nedal prednosť na priechode pre chodcov idúcemu žalobcovi ako chodcovi, v dôsledku čoho došlo k nárazu a ťažkému zraneniu žalobcu. Na základe trestného rozkazu Okresného súdu Košice I, č.k. 1T/40/2017 zo dňa 25.7.2019 bol vodič G. H. uznaný

vinným zo spáchania prečinu ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, 2 písm. a/ Trestného zákona. Za škodu na zdraví poškodenému zodpovedá poistený prevádzkovateľ a vodič motorového vozidla, ktorým bola škoda spôsobená, na základe objektívnej zodpovednosti. Prevádzateľ motorového vozidla mal v čase škodovej udalosti uzavreté poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla u žalovaného. Nároky poškodeného na náhradu škody z ublíženia na zdraví sú kryté povinným zmluvným poistením zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. Priamy nárok voči poisťovateľovi je daný § 15 tohto zákona.

3. V dôsledku úrazu žalobca utrpel početné odreniny a poranenia tváre, zlomeninu nosa, tracheostómiu, ťažkú kontúziu pľúc, zlomeninu rebra II.-V. rebra vpravo, poúrazový emfyzém pľúc, drobnú laceráciu pečene a sleziny, zlomeninu výbežkov C6 a C7, pohmoždenie pravého ramena a lakťa, odierky oboch rúk a kolien, kontúziu mozgu a krvácanie do chrbticeového kanála s následkom poúrazového organického psychosyndrómu stredne ťažkého stupňa, ľahkej kvadraparézy a inkontinencie stolice a moču. Vo veci náhrady škody z ublíženia na zdraví z traumatologického hľadiska je na Okresnom súde Košice I vedené konanie pod číslom 25C/11/2018. Podľa lekárskeho posudku vypracovaného psychiatrickou a sexuologičkou D.. I. W. I. XX.X.XXXX bolo z dôvodu vážnych duševných porúch po ťažkom poranení hlavy u žalobcu (pol. č. 253), sťaženie spoločenského uplatnenia ohodnotené na 1500 bodov. Pre určenie výšky náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia je potrebné vykonať lekársky posudok. V zmysle opatrenia Ministerstva zdravotníctva SR č. S07592-2019-OL bola pre rok 2019 ustanovená výška náhrady za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia za jeden bod 20,26 EUR. Nárok na sťaženie spoločenského uplatnenia podľa posudku D.. I. W. tak predstavuje zaokrúhlene sumu 30.390,- EUR. Žalobca prostredníctvom svojho právneho zástupcu uplatnil dňa 30.5.2019 u žalovanej z povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla nárok za sťaženie spoločenského uplatnenia v sume 30.390,- EUR v zmysle zákona č. 437/2004 Z.z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia. Uplatnený nárok na náhradu škody nebol žalovaným uspokojený. Žalobca si uplatnil 5,00%-tný ročný úrok z omeškania od 19.9.2019 /3 mesiace a 15 dní od doručenia uplatnenia žalovanému dňa 4.6.2019 - doručenka /do zaplatenia sumy 30.390,- EUR. Úraz žalobcu pri dopravnej nehode znamenal pre jeho život zásadnú zmenu a zásah do života, ktorý natrvalo nezvratne a zásadným spôsobom poznačil prežívanie a uplatnenie žalobcu v rôznych oblastiach. Žalobca podaním zo dňa 30.5.2019 adresovaným žalovanému zároveň navrhol vzhľadom k jeho invalidite, rozsahu a závažnosti následkov, obmedzeniu jeho spoločenského uplatnenia do konca života, uzavrieť dohodu o vyrovnaní a náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia o 50%. K dohode o vyrovnaní nedošlo. Žalobca následkom úrazu sa stal úplne nesebestačným, odkázaný na pomoc druhých a potrebuje celodennú opateru. Je natrvalo vylúčený z doterajšieho aj budúceho osobného a spoločenského života. Následkom úrazu hlavy a dlhodobej kómy je u žalobcu prítomné organické poškodenie CNS, trpí poruchami pamäte vo všetkých zložkách, poruchami reči, rozpráva pomaly, intelekt je u neho defektný. Jeho osobnosť je po úraze organicky zmenená, je bezradný, nesamostatný, psychicky neistý, odkázaný na opateru. V súčasnosti je umiestnený v DSS Vojčice. Následkom úrazu sa stal invalidným s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť viac ako 70%. Úraz s ťažkými následkami pre ďalší život utrpel vo veku 59 rokov.

4. Žalovaný v podaní zo dňa 10.9.2019 nárok žalobcu v celom rozsahu neuznal. Nesúhlasil a namietal lekársky posudok o sťažení spoločenského uplatnenia, vypracovaný D.. I. W. dňa 11.04.2019 (ďalej aj „lekársky posudok o SSU“). Tento lekársky posudok podľa neho neobsahuje zákonom predpísané náležitosti a má také nedostatky, pre ktoré nemôže byť relevantný na účely určenia bodového hodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia (ďalej aj „SSU“). Poukázal na ust. § 7 ods. 1 a ust. § 2 ods. 3 zákona č. 437/2004 Z. z. a dodal, že z doteraz predloženej zdravotnej dokumentácie nevyplýva, že by D.. I. W. bola lekárom, ktorý by liečil žalobcu, t.j. s poukazom na uvedené, žalovaná namieta oprávnenie D.. I. W. na spracovanie lekárskeho posudku o SSU. Napriek tomu, že počet bodov podľa lekárskeho posudku o SSU prevyšuje 200 bodov, nedošlo k jeho verifikácii, resp. posúdeniu zo strany ďalšej osoby, keďže ako vyplýva z obsahu tohto lekárskeho posudku, je tento tak za posudzujúceho lekára, ako aj za prednostu (zástupcu zdravotníckeho zariadenia), podpísaný len D.. I. W.. Lekársky posudok o SSU nekorešponduje so zákonom stanovenou formou, ktorá tvorí prílohu č. 2 zákona č. 437/2004 Z.z., na ktorý priamo odkazuje ustanovenie § 8 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z.z. a obsahové náležitosti ktorého sú vymedzené v § 8 ods. 1 zákon č. 437/2004 Z.z.. Lekársky posudok, ktorý tvoril prílohu podanej žaloby bol doručený ako neúplný. Absentuje prvá strana lekárskeho posudku, preto nie je možné určiť, meno, priezvisko, dátum narodenia, adresu trvalého pobytu alebo prechodného pobytu, povolanie poškodeného, dátum vzniku poškodenia na zdraví a miesto, kde vzniklo poškodenie na zdraví, teda náležitosti podľa § 8 ods.

1 písm. a), b), c) zákona č. 437/2004 Z.z.. Z lekárskeho posudku musí byť taktiež zrejmé, na základe akých skutočností posudzujúci lekár dospel k celkovému počtu bodov, t.j. musí obsahovať odôvodnenie (§ 8 ods. 1 písm. f) zákona č. 437/2004 Z.z.). Podľa § 8 ods. 2 zákona č. 437/2004 Z.z. z lekárskeho posudku musí byť zrejmé, na základe akých skutočností posudzujúci lekár dospel k celkovému počtu bodov. Akékoľvek zdôvodnenie hodnotenie SSU vo výške 1200 bodov v lekárskom posudku chýba. D.. I. W. označená položka č. 253 predstavuje Klasifikáciu poškodenia zdravia ako „Vážne mozgové alebo duševné poruchy po ťažkom poranení hlavy“ s počtom bodov 260 - 1560. Nie je zrejmé, na základe akých skutočností dospela D.. W. k určaniu počtu 1200 bodov. Absentuje vecné odôvodnenie, prečo D.. W. pristúpila k zvýšeniu SSU práve o 25%. Žalobca ako prílohu žaloby predložil prepúšťaciu správu PRO VITAE n.o., Všeobecná nemocnica Gelnica zo dňa 29.01.2017, ktorá je na stranách jeden a tri úplne nečitateľná, a strana dva je čitateľná veľmi ťažko. Žalovaný preto nemôže zaujať kvalifikované stanovisko k žalobcom predloženej prepúšťacej správe. Z procesnej opatrnosti, žalovaná namietol akúkoľvek relevantnosť prepúšťacej lekárskej správy vo vzťahu k predmetu tohto súdneho konania, a to najmä s poukazom na to, že z jej obsahu nevyplývajú žiadne vážne duševné poruchy žalobcu. K ust. § 6 ods. 3 zák. č. 437/2004 Z.z. uviedol, že v čase podania žaloby (dňa 19.08.2019), neboli splnené zákonom stanovené podmienky na jej podanie. Žalobca si uplatnil nárok na náhradu za SSU voči žalovanej dňa 04.06.2019, t.j. zákonom stanovená lehota na podanie žaloby s ohľadom na ust. § 6 ods. 3 zák. č. 437/2004 Z.z. bola najskôr 05.09.2019. Žalovaný z procesnej opatrnosti poukázal aj na to, že žalobcom predložený trestný rozkaz neobsahuje doložku právoplatnosti a vykonateľnosti, čím môže byť sporný aj základ nároku. Navrhol, aby súd pripojil k tomuto konaniu trestný spis 1T/40/2017, vedený na Okresnom súde Košice I. K uplatnenému nároku na zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia o 50% na základe ustanovenia § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z.z.. argumentoval, že z ustálenej judikatúry vyplýva, že zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia, mimoriadne zvýšenie ohodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia prichádza do úvahy len celkom výnimočne, a to vtedy, keď kultúrne, športové či iné zapojenie poškodeného pred úrazom bolo na vysokej úrovni a mimoriadne. Žalobca nepreukázal existenciu dôvodov na zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia postupom podľa § 5 ods. 5 zák. č. 437/2004 Z.z.. Predpokladom mimoriadneho zvýšenia sťaženia spoločenského uplatnenia súdom podľa § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z.z. je, aby posudzujúci lekár (prípadne súdny znalec) aplikoval v maximálnej možnej miere zákonné ustanovenie § 10 ods. 4 zákona č. 437/2004 Z.z.. Ak posudzujúci lekár (prípadne súdny znalec) nepristúpil k aplikácii § 10 ods. 4 zákona č. 437/2004 Z.z., t.j. k navýšeniu položiek za sťaženie spoločenského uplatnenia na dvojnásobok, keďže vzhľadom na obmedzenie alebo stratu možnosti poškodeného uplatniť sa v živote a v spoločnosti, ktorú mal vo veku, v ktorom utrpel poškodenie na zdraví, aplikácia tohto ustanovenia nie je daná, nie sú dané ani dôvody hodné osobitného zreteľa pre súd na aplikáciu § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z.z.. Inak povedané, aplikácia § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z.z. zo strany súdu prichádza do úvahy len ako krajná možnosť, pre ktorú musia byť splnené mimoriadne okolnosti prezentované dôvodmi hodnými osobitného zreteľa. Základným predpokladom pre uplatnenie dôvodov hodných osobitného zreteľa je, že odškodnenie priznané poškodenému lekárske (znalecké) posudkom sa javí ako nedostatočné. Ak však samotný posudzujúci lekár, resp. súdny znalec nenachádza dôvod na aplikáciu zákonnej možnosti na navýšenie priznaného sťaženia spoločenského uplatnenia t.j. na priznanie maximálne možnej výšky bodov za sťaženia spoločenského uplatnenia, nemôžu byť dané ani dôvody hodné osobitného zreteľa pre súd na aplikáciu § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z.z.. D.. I. W. v lekárskom posudku o SSU nezvýšila bodové hodnotenie SSU na dvojnásobok (100%), ale pristúpila k navýšeniu bodov za SSU o 25%, t.j. týmto nie sú splnené podmienky na aplikáciu dôvodov hodných osobitného zreteľa súdom v zmysle § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z.z.. Žalovaný namietal sumu za jeden bod sťaženia spoločenského uplatnenia požadovanú žalobcom z dôvodu, že k dopravnej nehode došlo v r. 2016, pričom hodnota jedného bodu pre rok 2016 je stanovená sumou 17,66 EUR. K výške jedného bodu za sťaženie spoločenského uplatnenia a bolestného poukázal na judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, v zmysle ktorej hodnota jedného bodu sa posudzuje v roku, v ktorom žalobca utrpel škodu na zdraví, čo je moment vzniku nároku na náhradu škody, t. j. v tomto prípade v roku 2016. Žalovaný taktiež upriamil pozornosť súdu na špeciálnu právnu úpravu týkajúcu sa úrokov z omeškania, a to s odkazom na ust. § 11 ods. 6, 7 a 8 zák. č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla (ďalej iba zák.č. 381/2001 Z.z.). Žalovaný nemohol ukončiť šetrenie škodovej udalosti z dôvodu, že žalobca napriek výzve žalovanej nepredložil zdravotnú dokumentáciu, nevyhnutnú pre posúdenie dôvodnosti ním uplatneného nároku. Žalovaný sa teda nemohol dostať do omeškania, keďže žalobca mu neposkytol nevyhnutnú súčinnosť pre posúdenie dôvodnosti ním uplatneného nároku.

5. Žalobca v duplike čl. 59 uviedol k vznesenej námietke ohľadom lekárskeho posudku, že D.. W. nie je lekárom zariadenia ústavnej zdravotnej starostlivosti, ale lekárom súkromnej ambulancie a preto tu podmienka posúdenia primárom alebo prednostom príslušnej kliniky nevytvára. Doplnil, že neoddeliteľnou súčasťou lekárskeho posudku vystaveného D.. W. dňa 11.4.2019 je lekárska správa. Všetky potrebné údaje o identifikácii žalobcu sú uvedené v lekárskej správe vystavenej dňa 11.4.2019. Poukázal na lekársku správu zo zariadenia PROVITA n.o., Všeobecná nemocnica Gelnica, podľa ktorej žalobca je celkovo dezorientovaný. Trpí strednou až ťažkou demenciou a je liečený psychiatricky. Predmetná lekárska správa podľa žalobcu potvrdzuje vážne duševné poruchy, ktoré nastali krátkou po poranení hlavy následkom úrazu. Podľa jeho právnej argumentácie, z ust. § 6 ods. 3 zákona č. 437/2004 Z.z. nevyplýva, že za tri mesiace, ale do troch mesiacov od podania návrhu ak sa neuzatvorí dohoda podľa odseku 1 a neuspokoja sa nároky poškodeného. Doplnil, že žalobca rozhodnutím Sociálnej poisťovne o invalidite preukázal, že sa stal plne invalidný a to na základe rozhodnutia zo dňa 15.11.2017 a na základe odborného posudku o invalidite zo dňa 13.9.2017. Na preukázanie dôvodov hodných osobitného zreteľa navrhol vykonať dokazovanie. Tvrdenie žalovaného, že zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia v lekárskom posudku má mať vplyv na posúdenie zvýšenia sťaženia spoločenského uplatnenia v zmysle § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z.z., považoval za irelevantné. V zmysle § 11 ods. 6 zákona č. 381/2001 Z.z. si uplatnil aj úrok z omeškania.

6. Žalovaný v duplike zo dňa 11.11.2019 zotrval na svojich doterajších vyjadreniach. Podľa jeho názoru neboli splnené zákonné podmienky na podanie žaloby v zmysle § 6 ods. 3 zákona č. 437/2004 Z.z. Uviedol, že lekárska správa zo dňa 11.4.2019 žalovanému nebola doručená ako príloha žaloby. K zvýšeniu za sťaženie spoločenského uplatnenia o 50% uviedol, že predpokladom mimoriadneho zvýšenia sumy za sťaženie spoločenského uplatnenia je existencia takej skutočnosti, ktoré umožňujú prijať záver, že obmedzenie poškodeného nemožno vyjadriť iba základným odškodnením za sťaženie spoločenského uplatnenia, ktoré už samo predstavuje náhradu za preukázateľne nepriaznivé dôsledky pre životné úkony poškodeného a uspokojenie a plnenie jeho životných a spoločenských potrieb a úloh. Podľa žalovaného už samotné základné bodové ohodnotenie, vrátane zvýšenia posudzujúcim lekárom respektíve znalcom zohľadňuje skutočnosť, že poškodený je pod vplyvom následkov utrpeného zranenia obmedzený vo svojich možnostiach či už športovej, spoločenskej, kultúrnej, rodinnej oblasti a podobne. Podľa jeho názoru mimoriadne zvýšenie by malo prichádzať do úvahy len celkom výnimočne a poukazuje na judikatúru súdov. Žalovaný navrhol z trestného spisu 1T/40/2017 vedeného na Okresnom súde Košice I vykonať dokazovanie oboznámením sa listinných dôkazov, ktorých výpočet uviedol, pretože podľa neho žalobca zamlčal podstatnú okolnosť a to, že žalobca bol v čase dopravnej nehody pod vplyvom alkoholu, pričom tento stav možno charakterizovať ako stav ťažkej opitosti - hodnota 2,27‰ alkoholu v krvi. Skutočnosť, že žalobca bol pod vplyvom alkoholu vyplýva z obsahu znaleckého posudku č. 87/2016 znalca D.. V. H. ako aj z protokolu o lekárskom vyšetrení ku skúške na alkohol v krvi. Poukázal na závery znaleckého posudku, že u poškodeného neboli v oblasti dolných končatín zaznamenané žiadne kontaktné zranenia a stopy po náraze osobného motorového vozidla do poškodeného, ktoré sú typické pre dopravné úrazy chodcov pri ich plnom zachytení v stoji. Z uvedeného možno predpokladať, že všetky závažné zaznamenané zranenia poškodeného, ktoré boli svojou lokalizáciou prevažne na pravej strane hlavy a trupu mohli vzniknúť najskôr zachytením hornej pravej časti trupu poškodeného a to pádom na kapotu a čelné sklo. Vzhľadom na stav opitosti poškodeného možno predpokladať, že najskôr muselo dôjsť u poškodeného k strate stability. Týmto pádom poškodeného na vozidlo došlo pri prvom kontakte s osobným motorovým vozidlom k vzniku zranení v oblasti hrudníka, brucha, ako aj hlavy s následným pádom na vozovku, čím mohlo dôjsť k opakovanému nárazu hlavy o vozovku a pôsobením plošného drsného násillia spojeného s trením k vzniku zaznamenaných pomliaždenín odreninami na končatinách. Žalovaný uviedol úryvky z výsluchu svedkov, vypočutých v trestnom konaní: Z výsluchu G.N. H., vodiča vozidla, ktoré sa zrazilo zo žalobcom, konaného dňa 15.12.2019 citoval: „Šiel som povolenou rýchlosťou, plne som sa venoval riadeniu a sledoval situáciu v doprave. V čase, keď som sa približoval ku križovatke, tak po mojej ľavej strane som videl stáť na chodníku pred priechodom pre chodcov poškodeného. Mal som pocit, ako keby sa opieral o stĺp, na ktorom bolo umiestnené signalizačné zariadenie a že teda nechce prejsť cez priechod, aspoň ja som takto vyhodnotil situáciu, pretože oproti mne vo svojom pruhu šli tri autá. Po mojej pravej strane pred priechodom nestál nikto. Tie oproti mne idúce autá ma oslepili a už keď som bol autom na priechode pre chodcov, tak som pocítil odrazu náraz. Mám dojem, že ten chodec mi vbehol do mojej jazdnej dráhy a až vtedy som začal okamžite reagovať brzdením.“ Svedok Š. X., spolujazdec vo vozidle, ktoré sa zrazilo zo žalobcom, do zápisnice o výpovedi svedka zo dňa 15.12.2016 uviedol: „Po našej ľavej strane sme obaja videli stáť na chodníku pred priechodom pre chodcov nejakého chodca, ktorý sa držal stĺpa,

na ktorom bolo signalizačné znamenie s tlačidlom pre chodcov. Po pravej strane pred priechodom pre chodcov nestál nikto. V pruhu oproti nám šli ďalšie autá. Vzhľadom na tieto prichádzajúce autá, ako aj skutočnosť, že poškodený sa držal stĺpu, sme obaja vyhodnotili situáciu tak, že ten chodec dáva prednosť prichádzajúcim autám po jeho ľavej strane a až tak mienil vstúpiť na vozovku. Ja som poškodeného cez priechod pre chodcov bežať nevidel, len vzhľadom na okolnosť že sa nám v krátkej chvíli zjavil pred motorovým vozidlom si myslím, že musel vyjsť na cestu rýchlym spôsobom. Keď sme my boli už s autom na priechode, tak nám zrazu spadol na prednú časť auta, na moju stranu a v tom okamihu prasklo čelné sklo. “ Svedok I. C., vodič motorového vozidla jazdiaceho v protismere, do zápisnice o výpovedi svedka zo dňa 24.01.2017 uviedol: „Bol to muž, ktorý mal oblečené tmavšie oblečenie, zdá sa mi, že nejakú mikinu. Čo si dobre pamätám, tak ten chodec mal vypité, tak to s ním tackalo. V našom pruhu išiel ešte cez priechod pre chodcov, ale zdá sa mi, že potom prešiel mimo neho šikmo.“ Svedok G. J., P. XX.XX.XXXX, spolujazdec motorového vozidla jazdiaceho v protismere, do zápisnice o výpovedi svedka zo dňa 24.01.2017 uviedol, že žalobca mal tmavé oblečenie, pred priechodom pre chodcov sa opieral o stĺp semafora a pri prechode cez priechod pre chodcov neprešiel priamo na druhú stranu, ale keď sa dostal do druhého pruhu, vybočil šikmo. V ďalšej zápisnici o výsluchu zo dňa 14.09.2016 uviedol: „Počas prechádzania cez cestu pozeral stále do zeme, pričom pred tým ako vstúpil na priechod pre chodcov sa nepozrel ani na pravo ani na ľavo, iba zdvihol hlavu. Keď vstúpil na priechod, išiel po priechode, ale za polovicou priechodu sa stočil šikmo na vozovku mimo prechodu, zrejme si to chcel skrátiť na druhú stranu.“ S ohľadom na uvedené, bolo podľa žalovaného nevyhnutné, aby sa súd zaoberal mierou spoluzavinenia poškodeného (žalobcu) pri vzniku škody na zdraví v dôsledku dopravnej nehody, ku ktorej došlo dňa 19.08.2016, a to najmä z týchto dôvodov, že žalobca porušil ustanovenie § 3 ods. 1, § 3 ods. 2 § 53 ods. 2-4 zákona č. 8/2009 Z.z., a zároveň porušil všeobecnú prevenčnú povinnosť, najmä tým, že v dôsledku požitia alkoholu prechádzal cez vozovku nekoordinovane (potácal sa, počas prechodu cez cestu stratil stabilitu), neočakávane (pred prechodom sa opieral o stĺp svetelného signalizačného zariadenia, t.j. nebolo možné predpokladať, že má v úmysle prejsť na druhú stranu cesty, osobitne s ohľadom na skutočnosť, že dopravná situácia v danom čase neumožňovala bezpečný prechod cez cestu, keď motorové vozidlá premávali v oboch smeroch jazdy), náhle (iracionálne rozhodnutie žalobcu prejsť cez cestu bez ohľadu na premávajúce motorové vozidlá), v tmavom oblečení bez použitia akýchkoľvek reflexných prvkov, a to napriek neskorej nočnej hodine a tým zníženej viditeľnosti. Podľa žalovaného vychádzajúc zo záverov znaleckého dokazovania pri prechádzaní cez cestu v dôsledku požitia alkoholu žalobca stratil stabilitu, následkom čoho bola zrážka s motorovým vozidlom. Žalovaný sa domnieval, že žalobca ako účastník cestnej premávky svojim správaním v dôsledku požitia alkoholu spoluzavinil vznik dopravnej nehody a tým pádom porušil zákonom uloženú prevenčnú povinnosť v zmysle § 415 Občianskeho zákonníka. Ďalej uviedol, že bez zbytočného odkladu potom ako mu žalobca predložil prepúšťaciu lekársku správu dokladajúcu priebeh jeho hospitalizácie od 20.08.2016 do 06.09.2016, požiadal znaleckú organizáciu forensic.sk Inštitút forenzných medicínskych expertíz, s.r.o. (ďalej aj ako „znalecká organizácia“), ktorá je zároveň Ministerstvom spravodlivosti SR vedená aj ako znalecký ústav pre odbor zdravotníctvo a farmácia, o posúdenie návrhu bodového hodnotenia bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia žalobcu v dôsledku vyššie uvedenej dopravnej nehody. Uvedené prepúšťaciu lekársku správu žalobca predložil až potom, čo mu bola Okresným súdom Košice I v konaní vedenom pod sp. zn. 25C/11/2018, na pojednávaní zo dňa 12.09.2019 uložená povinnosť, predložiť zdravotnú dokumentáciu od 19.8.2016 do 28.10.2016. Na základe takto predloženej zdravotnej dokumentácie bolo možné pristúpiť k vyhotoveniu znaleckého úkonu znaleckou organizáciou forensic.sk. Bez predloženia potrebnej zdravotnej dokumentácie nebolo možné verifikovať lekársky posudok. Ak poškodený predloží lekársky posudok bez zdravotnej dokumentácie, ktorá by potvrdzovala jeho obsah a závery, je povinnosťou žalovanej si takúto zdravotnú dokumentáciu vyžiadať. Až na základe dodatočne predloženej zdravotnej dokumentácie bolo možné pristúpiť k spracovaniu znaleckého úkonu v zmysle § 7 ods. 6 zákona č. 437/2004 Z.z.. V zmysle záverov Odborného vyjadrenia č. 345/2019, hodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia (psychické následky/duševné poruchy), vyčíslené v lekárskom posudku D.. I. W. zo dňa 11.04.2019 vo výške 1500 bodov (1200 bodov + navýšenie 25 % - 300 bodov), čo do uplatnenej položky č. 253 na základe predložených podkladov a zdravotnej dokumentácie považovala znalecká organizácia za preukázané v rozsahu 1200 bodov. Znalecká organizácia však považovala za dôvodné 20% navýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia pri uvedených položkách, a to v zmysle § 10 ods. 4 Zákona č. 437/2004 Z.z.. Hodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia (psychická časť) spolu s jeho navýšením podľa záverov znaleckej organizácie predstavuje 1440 bodov (20% z 1200 bodov = 240 bodov, t.j. 1200 bodov + 240 bodov). Znalecká organizácia stanovila za dôvodné navýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia žalobcu o 20%, a to

vzhľadom na vek žalobcu v čase poškodenia zdravia (59 r.) a už predúrazovo obmedzeným možnostiam spoločenského uplatnenia v tom čase (chronický alkoholizmus so sociálnymi komplikáciami). K úrokom z omeškania žalovaný uviedol, že vzhľadom na právnu úpravu uvedenú v § 11 ods. 6, 7 a 8 zákona č. 381/2001 o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla nemohli žalobcovi vzniknúť nárok na úroky z omeškania. Žalovaný písomným podaním zo dňa 10.9.2019 poskytol žalobcovi písomné vysvetlenie dôvodov, pre ktoré odmietol poskytnúť plnenie, preto si žalovaný s odkazom na § 11 ods. 6 zákona č. 381/2001 Z.z. splnil zákonom uloženú povinnosť. Podľa žalovaného si žalobca nárok na poistné plnenie, ktoré je predmetom tohto konania, uplatnil podaním žaloby, ktorá mu bola doručená dňa 30.8.2019. Poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 1Cdo/212/2017 ako aj na rozsudok 3Cdo/145/2017, či rozsudok Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 3Co/175/2018.

7. Žalobca v podaní zo dňa 16.12.2019 (čl. 130) uviedol, že žalovaný nepreukázal liberáciu v zmysle ustanovenia § 428 Občianskeho zákonníka a nepreukázal ani čiastočnú liberáciu. Doplnil, že zo znaleckého posudku znalca Ing. L. Imricha, ustanoveného v trestnom konaní vyplýva, že technickou príčinou dopravnej nehody bola nesprávna technika jazdy vodiča G. H., ktorý sa plne nevenoval vedeniu motorového vozidla a nesledoval situáciu v cestnej premávke, reagoval oneskorene. Chodec bol dostatočne viditeľný už v čase, keď sa nachádzal pred priechodom pre chodcov, vodič dokázal rozpoznať, že sa žalobca opiera o stĺp. Miesto dopravnej nehody bolo dostatočne osvetlené, preto chodec musel byť pre vodiča dostatočne viditeľný aj napriek tomu, že prichádzali vozidlá z protismeru. Zároveň odkázal na to, že chodec svojim pohybom po vozovke nevytvoril pre vodiča vozidla kolíziu situáciu. Ak by vodič sa pohyboval v predmetnom úseku správnou technikou jazdy, reagoval by včas a došlo by k zastaveniu vozidla. Pohyb chodca po vozovke na riadne vyznačenom priechode pre chodcov bol uskutočnený z technického hľadiska bez nebezpečenstva. Príčinou dopravnej nehody bola teda nesprávna technika jazdy vodiča a to tak, že sa plne nevenoval vedeniu vozidla a nesledoval náležite situáciu v cestnej premávke, z čoho plynula oneskorená reakcia na vývoj dopravnej situácie a nedanie prednosti chodcovi, ktorý vstúpil na vozovku a prechádzal cez priechod pre chodcov. Z uvedeného znaleckého posudku podľa žalobcu nevyplýva, že chodec porušil ust. § 53 ods. 1 zákona č. 8/2009 Z.z. či všeobecnú prevenčnú povinnosť v zmysle § 415 Občianskeho zákonníka a neprichádza do úvahy ani zavinenie poškodeného podľa § 441 Občianskeho zákonníka. Podľa názoru žalobcu nebolo preukázané tvrdenie, že žalobca vstúpil vodičovi náhle do vozovky ani to, že žalovaný neočakávane prešiel cez vozovku, pričom právoplatným trestným rozkazom je preukázané, že vodič motorového vozidla zaviniel vznik dopravnej nehody a nie poškodený. Tvrdenia žalovaného o tmavom oblečení žalobcu považuje za nepreukázané. Tvrdenia žalovaného, že žalobca pri prechádzaní cez cestu v dôsledku požitia alkoholu stratil stabilitu, následku čoho bola zrážka s motorovým vozidlom je nepravdivé a nevyplýva z vykonaného dokazovania. K náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia uviedol, že zákon č. 437/2004 Z.z. neupravuje iný zákonný spôsobom preukázania rozsahu práva na náhradu škody z titulu sťaženia spoločenského uplatnenia či bolestného, ako je lekársky posudok a znalecký posudok. Lekárske správy či odborné vyjadrenie nie sú teda zákonným prostriedkom na preukázanie rozsahu práva na náhradu škody. Odborné vyjadrenie vypracované znaleckou organizáciou nie je znaleckým posudkom v zmysle § 7 ods. 6 zákona č. 437/2004 Z.z.. Podľa žalobcu preukázal zákonným spôsobom svoje právo na náhradu škody, keďže žalovaný nekonal tak, ako mu ukladá § 4 ods. 2, § 7 ods. 6 zákona č. 437/2004 Z.z. a tiež porušil povinnosť podľa § 11 ods. 6 zákona č. 381/2001 Z.z., čo malo za následok podanie žaloby, ktorá bola podaná na základe § 6 ods. 3 zákona č. 437/2004 Z.z.. K zvýšeniu sťaženia spoločenského uplatnenia uviedol, že považuje za preukázanú existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa, keďže v príčinnej súvislosti s úrazom sa rozhodnutím Sociálnej poisťovne stal žalobca invalidným s poklesom vykonávať zárobkovú činnosť o 75%. Následkom devastačného poškodenia zdravia je žalobca hendikepovaný vo všetkých oblastiach a je plne odkázaný na pomoc inej osoby počas celého dňa. Taktiež doplnil, že z právneho názoru Krajského súdu v Prešove, č.k. 15Co/12/2012 zo dňa 28.5.2013 vyplýva, že určenia zvýšenia sťaženia spoločenského uplatnenia najviac o 50% nie je závislé od zvýšenia bodového hodnotenia za sťaženie spoločenského uplatnenia posudzujúcim lekárom podľa ust. 10 ods. 4 zákona č. 437/2004 Z.z.. Tieto dva nároky sú samostatnými nárokmi, ktoré nie je možné subsumovať. K úroku z omeškania uviedol, že nekonanie, teda neplnenie žalovaným, je v rozpore s § 11 ods. 6, ods. 7 zákona č. 381/2001 Z.z. a tiež aj v rozpore s ust. § 517 Občianskeho zákonníka. Žalovaný nesplnil svoju peňažnú povinnosť voči poškodenému a neposkytol mu plnenie náhrady škody riadne a včas. Zdôraznil, že poisťovateľ sa s plnením konkrétnej peňažnej povinnosti v prípade jej nesplnenia riadne a včas dostane do omeškania bez ohľadu na to, či zašle alebo nezašle oznámenie v zmysle § 11 ods. 6 písm. a/, b/ zákona č. 381/2001 Zbierky zákonov.

8. Na pojednávaní dňa 27.2.2020 strany zotrvali na svojich doterajších tvrdeniach. Spornou podľa názoru súdu bola spoluúčasť žalobcu, taktiež splnenie podmienok na podanie žaloby a posúdenie, či lekársky posudok D. W. spĺňa zákonné náležitosti, alebo či je potrebné vychádzať z odborného vyjadrenia znaleckého ústavu. Zároveň spornou bolo aj zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia.

9. Na pojednávaní dňa 9.10.2020 súd vykonal výsluch navrhovaných svedkov. Z výsluchu svedka Y. T. súd zistil, že žalobca prechádzal cez prechod pre chodcov. Nevošiel náhle do dráhy motorového vozidla, bol zrazený až na konci cesty. Vodič sa podľa jej názoru venoval niečomu inému. Žalobca má na sebe modrú vetrovku s červenými a bielymi pruhmi a rifle. Mal veľkú bielu nákupnú tašku, na ktorej mal ochrannú reflexnú pásku. Uviedla, že videla náraz vozidla do žalobcu. Žalobca mal normálnu chôdzu a bol zrazený v stoji, nestratil teda rovnováhu. Podľa jej názoru žalobca nemôže žiť sám. Po nehode je na tom zdravotne inak. Má poškodenú hlavu aj chôdzu. Keď ho niekam zoberie, tak ide len veľmi pomaličky. Ťahá nohy a potom ho bolia slabiny a ruky od barlí. Je postihnutý. Nie je samostatný. Potrebuje starostlivosť. Z výpovede svedkyne vyplynulo, že žalobca u nej pracoval na začiatku ako údržbár a potom ako zberač. Taktiež sa staral o jej dom, v ktorom býval. Pracoval pre ňu brigádnicu. Domnieva sa, že iné zamestnanie žalobca nemal, keďže väčšinu času bol u nej v dome. Staral sa jej o záhradu, kosil. Neplatil za byt, oblečenie a jedlo. Doplnila, že síce nevidela, ako sa žalobca pred vstupom na cestu obhliadol sprava doľava, avšak vozidlo, ktoré prechádzalo, pribrzdilo a spomalilo a následne žalobca prešiel. Uviedla, že v čase nárazu mal žalobca v pravej ruke veľkú nákupnú tašku a bol zrazený v chôdzi. Auto podľa jej názoru vrazilo do žalobcovej bedrovej kosti, lebo tašku mal v ruke a tú vyhodilo. Podľa jej názoru náraz pribrzdila taška.

10. Z výpovede svedka Š. X., vykonanej na pojednávaní 9.10.2020 súd zistil, že bol spolujazdcom v aute, ktoré zrazilo žalobcu. Z priebehu nehody si pamätá, že zdalo sa mu, že niekto stojí na ľavej strane chodníka. Bola tma, ale jeho oči pritiahlo svetlo protiidúceho auta, ktoré predbiehalo. Keď boli na mieste nehody, zistil, že niečo vrazilo do ich auta. Podľa jeho názoru vodič išiel zákonnou rýchlosťou okolo 50 km/h a venoval sa jazde. Počul pred nárazom krik a potom sa objavil pred nimi chodec. Tiež sa zľakol. Následne uviedol, že chodca, ktorého videl stáť pri prechode pre chodcov, tak nevie či to bol žalobca. V tom zornom poli videl siluetu, ktorá tam stojí na kraji. To bolo všetko. Domyslel si, že to bola tá osoba, teda žalobca. Uviedol, že žalobca mal na sebe športovú bundu a niečo do modra, niečo tmavomodré. Nevie či išlo o vrch, alebo o spodok oblečenia. Taktiež uviedol, že žalobca mal pri sebe igelitku, ktorá odletela na kraj. Nevedel uviesť do ktorej časti tela poškodeného bol náraz, keďže on len počul ranu, ale nevidel. Počul výkrik, alebo niečo predtým, ale nevidel to. Pozeral sa iným smerom do okien domov.

11. Z výsluchu vodiča G. H. na pojednávaní dňa 9.10.2020 vyplynulo, že ho zaujalo auto, ktoré išlo v protismere a išlo obehovať. To auto ich osvietilo. Dal trochu bokom hlavu z dôvodu, že bol osvetlený a naraz už došlo k dopravnej nehode. Nestihol ani zabrzdiť. Uviedol, že podľa jeho názoru mal chodec na sebe oblečené niečo tmavé. Tašku videl. Mal jednu, alebo až dve tašky. Jednu tašku mal teda v ruke. Uviedol, že pravou stranou auta ho chytil a žalobca si uderil hlavu o jeho stĺpik v aute. Chodca videl až keď bol na prednej kapote. Prvýkrát žalobcu videl až keď ho videl pred autom. Nevie, či pri svetelných zariadeniach stál žalobca, alebo niekto iný. Uviedol, že chodec na sebe nemal reflexné prvky, avšak tašky si všimol. Boli biele. Následne uviedol, že si nepamätá, či mal chodec reflexné prvky. Po prečítaní výpovede z prípravného konania nachádzajúcej sa v trestnom spise svedok uviedol, že žalobca ho asi videl, ale on ako vodič žalobcu nevidel, lebo bol oslepený. Videl ho urobiť taký veľký krok. Asi chcel ujsť a tašky leteli okolo neho. To videl. Zároveň urobil postavenie, v akom videl žalobcu, pričom išlo o postavenie v stoji, pravá noha bola vpred a pravá ruka bola hore. Uviedol, že nefungovala svetelná signalizácia v čase nehody. Žalobca mal podľa neho na sebe tmavé oblečenie na vrchu aj na spodku.

12. Z výpovede svedka G. J. na pojednávaní 9.10.2020 súd zistil, že dopravná nehoda sa stala na križovatke na ceste z Košických Oľšian na Furču, smerom cez Košickú Novú Ves. On išiel s kamarátom do mesta, keď na prechode pre chodcov auto zrazilo chodca. Oni cez túto križovatku akurát prešli a potom chodca iné auto zrazilo, preto sa vrátili a chceli pomôcť. Išli v protismere voči autu, ktoré spôsobilo náraz do chodca. Oni nevideli nič iba počuli buchot. Obzreli sa a videli, že auto stojí a chodec je zrazený. Po konfrontácii s výpoveďou z trestného konania svedok uviedol, že oni prešli cez križovatku a až potom išiel chodec, avšak už si presne nepamätá či to bolo tak, alebo či oni dávali prednosť chodcovi.

13. Z výpovede svedka I. C. vyplýva, že on si jedine pamätá na náraz. Bol vodičom auta idúceho v protismere, v čase nárazu. Chodca však nevidel, iba počul náraz a potom sa obzrel. Boli už za dopravnou nehodou, ktorá sa stala na prechode pre chodcov, čiže auto bolo už za prechodom pre chodcov. K výpovedi z prípravného konania uvádza, že si to pamätá tak, ako to povedal na dnešnom pojednávaní, avšak už si veľa vecí nepamätá.

14. V podaní doručenom súdu dňa 13.10.2020 žalovaný predložil zápisnicu z pojednávania sp. zn. 25C/11/2018, v ktorej sa nachádza výpoveď žalobcu.

15. Z podania žalovaného zo dňa 21.12.2020 (čl. 345) vyplýva, že žalovaný pristúpil k prehodnoteniu likvidačnej škodovej udalosti a dňa 27.11.2020 uhradil žalobcovi sumu 46.293,95 EUR za sťaženie spoločenského uplatnenia, pričom pokiaľ ide o psychické následky, ktoré sú predmetom tohto sporu vyplatil mu sumu 19.699,50 EUR. Žalovaný pri úhrade nároku za psychické následky vychádzal z odborného vyjadrenia č. OV345/2019 znaleckej organizácie Forensic, ktorým bolo sťaženie spoločenského uplatnenia za psychické následky ohodnotené znaleckou organizáciou v počte 1440 bodov a pri hodnote bodu 18,24 EUR, keďže ustálenie zdravotného stavu podľa odborného vyjadrenia bolo v septembri 2017. Takéto ohodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia predstavuje sumu 26.266,- EUR, ktorú žalovaný ponížil o 25% (o sumu 6.566,50 EUR), z dôvodu možnej spoluviny žalobcu na vzniku škody. Podľa názoru žalovaného zavinené protiprávne konanie poškodeného ako chodca bolo jednou z príčin škody vyvolanej osobitnou povahou prevádzky motorového vozidla. Žalovaný uplatnil spoluzavinenie vo výške 25% z dôvodu, že žalobca v čase vzniku škodovej udalosti bol pod vplyvom alkoholu a táto skutočnosť nepochybne mala vplyv na jeho rozpoznávaciu, motorickú aj senzorickú schopnosť. Podľa jeho názoru žalobca v čase dopravnej nehody bol v stave ťažkej opitosti, pričom v takomto stave nemohol posúdiť, či môže bezpečne prejsť cez vozovku. Poukázal na výpoveď žalobcu v spore 25C/11/2018, v ktorom uviedol, že vstúpil na vozovku, pretože žiadne autá nešli, avšak z doteraz vykonaného dokazovania svedkov vyplýva, že v tom čase prechádzalo cez a okolo miesta dopravnej nehody niekoľko motorových vozidiel. Domnieval, že u žalobcu bola znížená spôsobilosť odhadu rýchlosti motorových vozidiel, ako aj plynulý prechod žalobcu cez vozovku bol obmedzený a žalobca nebol v stave spôsobilom primerane reagovať na vzniknutú dopravnú situáciu. Žalobca vo výpovedi uviedol, že si nepamätá, či došlo k strate stability pred dopravnou nehodou, či počas nej. Podľa žalovaného, u žalobcu absentovali reflexné prvky, ktoré patria medzi dôležité súčasť výbavy účastníkov cestnej premávky. Argumentoval judikatúrou súdov a taktiež závermi znaleckého posudku MUDr. Sidora č. 87/2016. Vzhľadom na stav opitosti poškodeného žalovaný predpokladal, že najskôr muselo dôjsť u poškodeného k strate stability. Domnieval sa, pokiaľ ide o výsluch svedkov, že je potrebné vychádzať prioritne z ich výpovedí v trestnom konaní, keďže tie boli zaznamenané bezprostredne po dopravnej nehode a pokiaľ ide o svedkyňu Y.T. T., pri hodnotení jej výpovede prihliadať na jej blízky vzťah so žalobcom, keďže sa poznajú už 14 rokov a žalobcu nielen zamestnávala, ale u nej aj býval, za čo jej neplatil a kosil záhradu. Podľa názoru žalovaného je ďalšie navýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia nedôvodné. Žalobca si v tomto konaní uplatňuje nárok za náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia za psychické následky. Pokiaľ ide o rozhodnutie Sociálnej poisťovne o priznaní invalidného dôchodku zo dňa 15.11.2017, ktoré tvorí prílohu žaloby, žalobcovi bol priznaný invalidný dôchodok na základe odborného posudku Sociálnej poisťovne o invalidite zo dňa 13.9.2017. Žalobca nepredložil tento odborný posudok o invalidite, žalovaný však predložil odborný posudok o invalidite ako súčasť podania zo dňa 3.3.2020 z ktorého vyplýva, že rozhodujúcim zdravotným postihnutím sú choroby podporného a pohybového aparátu, kde je miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť daná v percentách v rozsahu 50% - 75%, pričom na ostatné ochorenia, ktoré nie sú rozhodujúcim zdravotným postihnutím a svojou podstatou neovplyvňujú funkčný stav organizmu posudkový lekár navýšil percentuálnu mieru o 0%. Podľa neho žalobca bol teda uznaný za invalidného výlučne z dôvodu somatických následkov škodovej udalosti, to znamená, že nie je daná príčinná súvislosť medzi priznaním invalidity a psychickými následkami škodovej udalosti, pričom poukázal aj na odborné vyjadrenie znaleckej organizácie forenzic č. 345/2019, kde bolo konštatované predúrazové obmedzenie možnosti žalobcu uplatniť sa v spoločenskej oblasti, keďže sa jednalo o osobu s chronickým alkoholizmom so sociálnymi komplikáciami. Doplnil, že žalobca nebol vylúčený ani z rodinného života, keďže ako vyplýva z jeho výsluchu, s manželkou a deťmi sa nevidel 20 - 30 rokov. Neudržiaval kontakt s najbližšou rodinou. Podľa žalovaného pred dopravnou nehodou bolo pracovné, kultúrne a spoločenské vyžitie žalobcu minimálne. Pracoval brigádnicke, predmetom jeho činnosti bolo zväčša zbieranie pohárov a čistenie popolníkov v pohostinstve. Z výpovede žalobcu v konaní 25C/11/2018 vyplýva, že občas chodil do prírody s kamarátmi a ich deťmi. Nevedel uviesť mená. Sem tam zašiel do kina. Naposledy

asi pred piatimi rokmi. Chodil do Slovanu a Družby, teda do kín, ktoré už dávno nefungujú. Pokiaľ ide o návštevu kina uviedol, že to bolo za mlada. Žalobca v podaní zo dňa 16.10.2020 uviedol, že mal záľuby ako lúštenie krížoviek, prechádzky v prírode a v behu, čo však žalovaný považuje za nepreukázané a tieto činnosti nepatria do kategórie výnimočné, ktoré by mohli odôvodniť zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia. Následne vo výpovedi na pojednávaní dňa 25.6.2020, sp. zn. 25C/11/2018 žalobca uviedol, že aj teraz číta knihy a noviny, ale ďalšie záľuby nepovedal. Žalovaný zotrval na svojej argumentácii doterajšej k úrokom z omeškania. V prejednávanej veci považoval za dôvodnú aplikáciu ust. § 257 CSP, pričom dôvody hodné osobitného zreteľa videl najmä v tom, že žalovaný nemohol zlikvidovať škodovú udalosť na základe neúplnej zdravotnej dokumentácie, v čase podania žaloby neboli splnené zákonné podmienky s odkazom na § 6 ods. 3 zákona 437/2004 Z.z.. Následne žalovaný po predložení zdravotnej dokumentácie bezprostredne predložil tieto správy znaleckej organizácii Forensic, ktorá vypracovala odborné vyjadrenie a až na základe predloženej zdravotnej dokumentácie bolo možné pristúpiť k vyhotoveniu znaleckého úkonu, pričom žalovaný po ustálení nároku spoločenského uplatnenia znaleckou organizáciou a po vykonaní dokazovania k spoluzavineniu aj pristúpil k výplате časti žalobného nároku.

16. Z vyjadrenia žalobcu z 8.2.2021 (čl. 385) opakovane ako z predošlých vyjadrení vyplýva, že žalobca ako chodec neporušil povinnosti a poukázal na závery znaleckého posudku znalca O.. M., vykonaného v trestnom konaní. Zavinenie žalobcu považoval za nepreukázané. Taktiež zotrval na nepoužiteľnosti odborného vyjadrenia, dôvodnosti priznania úrokov z omeškania. K dôvodnosti náhrady trov konania argumentoval rozhodnutím Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 12Co/21/2018 z 27.8.2019, s ohľadom na skutočnosť, že ide o konanie, v ktorom výška plnenia závisí od znaleckého posudku a od úvahy súdu. Zbral žalobu späť v časti, ktorú dňa 27.11.2020 uhradil žalovaný, a uviedol, že predmetom konania zostáva nárok na zaplatenie sumy 10.690,50 EUR (30.390-19.699,50 EUR) s príslušenstvom, a žiadal, aby súd zaviazal žalovaného k zaplateniu sumy 10.690,50 EUR s úrokom z omeškania z tejto sumy od 19.9.2019 do zaplatenia, a z titulu zvýšenia sťaženia spoločenského uplatnenia k zaplateniu sumy 15.195 EUR a k vyčíslenému úroku z omeškania vo výške 1.173,87 Eur, ako aj náhrade trov konania.

17. Žalovaný v podaní z 19.4.2021 uviedol, že súhlasí s čiastočným späťvzatím žaloby a navrhuje, aby súd konanie v časti o zaplatenie 19.699,50 EUR zastavil. Ďalej zotrval na argumentácii k spoluzavineniu žalobcu, porušeniu ustanovení § 415 Občianskeho zákonníka a ust. Zákona č. 8/2009 Z.z. ako aj k právnomu zdôvodneniu nedôvodnosti priznania mimoriadneho zvýšenia SSU rozhodnutím súdu. K úrokom z omeškania ďalej tvrdil, že nemôže byť na ťarchu žalovanej, že žalobca si nesplnil svoje povinnosti napriek opakovaným výzvam, keďže bol nesúčinný, preto žalovaný nemohol z objektívnych dôvodov ukončiť likvidáciu a posúdiť dôvodnosť či nedôvodnosť nároku a odkázal na znenie ust. § 11 ods. 7 zákona č. 381/2001 Z.z., v zmysle ktorého je poisťovateľ povinný poskytnúť poisťné plnenie do 15 dní po doručení právoplatného rozhodnutia súdu o výške náhrady škody poisťovateľovi, ak z rozhodnutia nevyplýva iná lehota na poskytnutie poisťného plnenia. K trovám konania považoval za dôvodnú aplikáciu ust. § 257 CSP, pričom dôvody hodné osobitného zreteľa spočívali podľa neho v tom, že žalovaný má zákonom uloženú povinnosť riadneho vykonania šetrenia poisťnej udalosti, pričom likvidácia na základe neúplnej zdravotnej dokumentácie podľa neho znamená porušenie zákona, ako aj z dôvodu, že v čase podania žaloby neboli splnené podmienky podľa § 6 ods. 3 zákona č. 437/2004 Z.z.. Žalovaný po predložení zdravotnej dokumentácie bezodkladne ju predložil znaleckej organizácii.

18. Žalobca v podaní z 30.4.2021 zopakoval argumenty k dôvodnosti podania žaloby, spoluzavinenie považoval za nepreukázané, a rovnako zotrval na argumentácii k zvýšeniu sťaženia spoločenského uplatnenia a dôvodnosti priznania úrokov z omeškania.

19. Na pojednávaní dňa 12.5.2021 súd vykonal výsluch D.. H., ktorý vypracoval znalecký posudok č. 87/2016 vypracovaný v rámci trestného konania. Z výsluchu D.S.. H. vyplynulo, že s vysokou pravdepodobnosťou nedošlo k priamemu čelnému zásahu do stojaceho chodca, chodec mohol zbadat vozidlo, možno sa snažil nejako uhnúť, ale vozidlo ho už zachytilo. V zdravotnej dokumentácii nebol záznam týkajúci sa zranení dolnej časti tela, preto znalec predpokladal, že muselo dôjsť hneď k plnému nárazu, pravou stranou tela došlo k nárazu do vozidla a vtedy môžu vzniknúť také poranenia chrbtice, hrudníka, pomliaždenie pľúc, pomliaždenie pečene, sleziny. Je to vysoko pravdepodobné, že chodec musel byť v nejakej polohe natočený pravou stranou k vozidlu. Ďalej uviedol, že v prípade ak žalobca mal tašku v pravej ruke a došlo k prvotnému zachyteniu tašky motorovým vozidlom, táto situácia môže zmeniť následky nárazu a môže to znamenať to, že dôjde k pádu a nebudú zlomeniny v dolnej časti

tela. Tieto skutočnosti závisia od viacerých vecí, napríklad či chodec stojí na pravej nohe a náraz je zľava, alebo na ľavej nohe a náraz je sprava, teda na ktorej nohe má váhu v čase nárazu a či je v celkovom pohybe, alebo stojí. Keď bol chodec v krokovom pohybe a v čase nárazu bola jeho hmotnosť prenesená na ľavé chodidlo, pravá končatina bola v pohybe, čiže v krokovom pohybe, náraz nemusel viesť ku vzniku zranenia na pravej dolnej končatine, bola tu ešte aj taška, ale viedlo to k tomu, že ho vlastne prevrátilo smerom na vozidlo a vtedy vlastne padol hrudníkom a bruchom na kapotu. Na hlave bola dvojcentimetrová rana, ktorá mohla vzniknúť aj pri následnom páde na vozovku. S veľmi vysokou pravdepodobnosťou mohol byť chodec v krokovom pohybe, taška v pravej ruke, pravá končatina bola v pohybe, čiže išiel urobiť krok, náraz ho zachytil, odrazilo ho, spadol na vozidlo a tým pádom si viem vysvetliť tú skutočnosť, že na dolnej končatine neboli zranenia. K otázke ohľadom schopnosti žalobcu vzhľadom na konštatovaný ťažký stav opitosti v čase dopravnej nehody primerane reagovať na podnety uviedol, že je potrebné rozlíšiť, či ide o človeka, ktorý si príležitostne vypije, teda nie je chronický alkoholik a v tomto prípade je v stave ťažkej opitosti prítomné to, že nevie rozprávať, artikulovať, je neprispôsobivý, nevie chodiť, stráca orientáciu, padá, alebo či ide o človeka, ktorý je zvyknutý piť a ten aj v takejto hladine alkoholu vyzerá triezvo, vyjadruje sa normálne, vie odpovedať. Menej skúsený človek ani nemusí vedieť, že je opitý, ide však o otázku patriacu do kompetencie psychológa či psychiatra. K ohodnoteniu sťaženia spoločenského uplatnenia len na základe písomnej dokumentácie uviedol, že on potrebuje aj vyšetriť daného pacienta. Vie, že sa ohodnotenie robí len na základe iba zdravotnej dokumentácie, je to však na vážkach, aké sú popisy správ, že či sú konkrétnejšie, alebo obširnejšie. On nevykonáva ohodnotenia bez vyšetrenia pacienta, pretože keď pacienta nevidí, je ťažké ohodnotiť sťaženie spoločenského uplatnenia.

20. Súd z listinných dôkazov, tvoriacich obsah súdneho spisu zistil:

21. Z trestného rozkazu sp. zn. 1T/40/2017 súd zistil, že trestný rozkaz nadobudol právoplatnosť dňa 14.9.2017 čl. 286 a týmto bol vodič G. H. uznaný vinným zo spáchania prečinu ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, 2 písm. a) Trestného zákona, že riadiac osobné motorové vozidlo, nevenujúc sa plne vedeniu vozidla a nesledujúc náležité situáciu v cestnej premávke, na križovatke riadenej svetelnou signalizáciou nedal prednosť na prechode pre chodcov idúcemu žalobcovi ako chodcovi, následkom čoho došlo k nárazu do chodca, čím vodič porušil ust. § 4 ods. 1 písm. c) f) zákona č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke a žalobca utrpel ťažkú ujmu na zdraví.

22. Zo správy D.. W. čl. 185, 186, ktorá má byť prílohou neúplného lekárskeho posudku D.. W. zo dňa 11.4.2019 vyplýva záver, že bodového ohodnotenia podľa zák. č. 437/2004 Z.z, je vo výške 1200 bodov za vážne duševné poruchy po ťažkom poranení hlavy, ktoré zvýšila o 25% vzhľadom na obmedzenie a stratu možnosti poškodeného uplatniť sa v živote, ktorú mal vo veku v ktorom utrpel poškodenie na zdraví. D.. W. stanovila začiatok liečenia žalobcu dňa 11.4.2019 s tým, že liečba trvá.

23. Z lekárskej správy vystavenej Provitae, nezisková organizácia zo dňa 29.1.2017 (čl. 7) vyplýva, že žalobca bol hospitalizovaný dňa 2.11.2016, dezorientovaný a toho dôvodu bol konzultovaný psychiater, ktorý stav hodnotí ako inú organickú poruchu pozornosti a správania zapríčinenou chorobou, poškodením a disfunkciou mozgu a obrazom stredne ťažkej až ťažkej demencie. V rámci diagnóz je uvedená porucha psychiky a správania zapríčinená užívaním tabaku, syndróm závislosti.

24. Z rozhodnutia Sociálnej poisťovne zo dňa 15.11.2017 vyplýva výplata invalidného dôchodku v sume 374,30 EUR mesačne, keďže žalobca bol uznaný za invalidného s poklesom schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 70% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Dlhodobý nepriaznivý zdravotný stav a pokles schopnosti žalobcu vykonávať zárobkovú činnosť bol posúdený posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočka Košice a výsledok jeho posúdenia je uvedený v lekárskej správe - odbornom posudku o invalidite z 13.9.2017.

25. Z podania žalobcu adresovaného podľa doručenky z 4.6.2019 žalovanému (čl. 11) vyplýva uplatnenie nároku na náhradu škody z ublíženia na zdraví z titulu sťaženia spoločenského uplatnenia a jeho zvýšenia, ako aj návrh na uzatvorenie dohody o vyrovnaní a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia v sume 30.390 EUR ako aj uplatnenie 50% zvýšenia vo výške 15.195 EUR, spolu 45.585 EUR.

26. Z listinného dôkazu čl. 39 vyplýva, že žalovaná dňa 6.6.2019 vyzvala žalobcu v termíne siedmich dní na doručenie lekárskeho správy za obdobie 19.8.2016 a nasledujúce.

27. Z e-mailového podania z 19.6.2019 vyplýva, že požadovanú zdravotnú dokumentáciu bezprostredného obdobia po dopravnej nehode považuje žalovaný za najpodstatnejšiu a preto ju žiada doručiť.

28. Z odpovede právneho zástupcu žalobcu zo dňa 19.6.2019 vyplýva, že prvotnou lekárskou správou zo dňa 19.8.2016 až 2.11.2016 nedisponuje.

29. Z vyjadrenia žalovaného z 3.9.2019, predloženého na pojednávaní dňa 12.5.2021 vyplýva, že žalovaný žalobcu informoval, že došlo po posúdení predložených dokladov k pochybnostiam o správnosti bodového hodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia, a preto žalovaný požiadal znaleckú organizáciu o vypracovanie znaleckého úkonu. Vzhľadom na uvedené, v súlade s ust. § 11 ods. 6 písm. b) zákona o povinnom zmluvnom poistení informoval žalovaného, že mu nie je možné poskytnúť poisťné plnenie, nakoľko nebol preukázaný rozsah uplatneného nároku na náhradu škody.

30. Z odborného vyjadrenia, znaleckého úkonu č. 345/2019 (čl. 88), vypracovaného znaleckou organizáciou v odbore zdravotníctvo a farmácia Forensic.sk dňa 29.9.2019 vyplýva, že bodové hodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia za pourazové duševné poruchy vyčíslené v lekárskom posudku zo dňa 11.4.2019, vypracovaného psychiatrom D.. I. W. pod položkou č. 253 - vážne mozgové, alebo duševné poruchy po ťažkom poranení hlavy o počte 1200 bodov (základná bodová hodnota položky) považuje znalecká organizácia na základe predloženej dokumentácie preukázané. Znalecká organizácia nepotvrdila 25% zvýšenie položky č. 253 uvedené v lekárskom posudku, keďže to považuje za mierne nadhodnotené. Vzhľadom k veku žalobcu v čase poškodenia zdravia a už predúrazovo obmedzeným možnostiam spoločenského uplatnenia v tom čase (jednalo sa u neho o chronický alkoholizmus so sociálnymi komplikáciami) navrhuje základnú bodovú hodnotu položky č. 253 zvýšiť primerane k veku v čase úrazu 59 rokov o 20% na celkový počet 1440 bodov. Na základe predloženej dokumentácie považuje stav odškodňovaný pod položkou č. 235 k hodnoteniu za ustálený jeden rok od poškodenia zdravia, t.j. k mesiacu september 2017.

31. Zo znaleckého posudku č. 87/2016 vypracovaného znalcom D.. V. H.Z. v trestnom konaní (čl. 146) vyplýva, že zo zdravotnej dokumentácie neboli zistené žiadne zranenia v oblasti dolných končatín, čo znamená, že by nemal byť zrazený v stojí).

32. Na čl. 163 - 181 sa nachádzajú zápisnice z výsluchu svedkov v trestnom konaní.

33. Na čl. 189 - 237 sa nachádzajú lekárske správy ako príloha odborného vyjadrenia vypracovaného znaleckou organizáciou.

34. Z výpovede žalobcu na pojednávaní dňa 25.6.2020 v spore sp. zn. 25C/11/2018 vyplynulo, že žalobca si nepamätá priebeh okolností nehody, pri ktorej bol zranený. Zároveň si nespomína ani na okolnosti, ktoré predchádzali nehode, teda koľko vypil alkoholu, s kým pil alkohol, či bol triezvy, alebo opitý, respektíve či stratil rovnováhu a tak došlo k nárazu motorového vozidla v čase dopravnej nehody. Zároveň uviedol, že si pamätá, že prechádzal cez prechod pre chodcov. Vstupoval na vozovku keď nešli žiadne autá a bola už tma. Mal červenobielu vetrovku, biele tričko a nohavice a v ruke mal nákup. Domnieva sa, že veľa nevypil, pretože druhý deň mal nastúpiť do práce, takže nemohol veľa vypiť. Na otázku, aké mal zranenia v dôsledku úrazu okrem vyrazených zubov, uviedol, že stratil hlasivky, reč, pamäť, jeho chôdza nie je taká ako zdravého človeka a ocitol sa v nemocnici. Zároveň uviedol, že predtým mal záujmy, že čítal, avšak číta aj teraz napríklad noviny, alebo knihy, navštevoval prírodu. Medzi jeho terajšie záľuby patrí strihanie, lepenie, maľuje čo príde. Po hygienickej stránke je sebestačný pokiaľ ide o umývanie zubov, holenie, obliekanie. Potrebuje pomoc, asistenciu ošetrovateľa pri sprchovaní. Pred dopravnou nehodou udáva, že nemal žiadne zdravotné problémy.

35. Z Oznámenia o poisťnom plnení čl. 356 z 27.11.2020 vyplýva úhrada sumy 19.699,50 EUR na účet právneho zástupcu žalobcu.

36. Z lekárskej správy zo dňa 13.9.2017 vypracovanej Sociálnou poisťovňou čl. 359 a Lekárskeho vyšetrenia žalobcu z 13.9.2017 (čl. 361) vyplýva, že žalobca má vyštudované SOU Strojnícke, Bánovce nad Bebravou. Je vyučený prevádzkový zámočník. Od 20.2.2012 pracuje pre Y.T. T. ako pomocný

pracovník. Je rozvedený. Má dve zaopatrené deti. Dňa 20.8.2016 bol zrazený autom. Bola mu diagnostikovaná polytrauma-kontúziu mozgu, zlomenina krčnej chrbtice, rebier s kontúziou pľúc v pravo, rozvinutý zápal močových ciest pri zavedenom permanentnom katétri, prítomná je aj inkontinencia moču a stolice tretieho stupňa. Nemôže chodiť. Chôdza len so štvorkolkou a je plienkovaný. Posudkový lekár určil mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 75% pre rozhodujúce zdravotné postihnutie: choroby podporného a pohybového aparátu. Dátum vzniku invalidity posudkový lekár stanovil na 19.8.2017.

37. Pokiaľ ide o právne posúdenie, súd nárok posudzuje nasledujúcich ustanovení právnych predpisov:

38. Podľa § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka, každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

39. Podľa § 415 Občianskeho zákonníka, každý je povinný počínať si tak, aby nedochádzalo ku škodám na zdraví, na majetku, na prírode a životnom prostredí.

40. Podľa § 427 ods. 1 Občianskeho zákonníka, fyzické a právnické osoby vykonávajúce dopravu zodpovedajú za škodu vyvolanú osobitnou povahou tejto prevádzky.

41. Podľa § 428 Občianskeho zákonníka, svojej zodpovednosti sa nemôže prevádzateľ zbaviť, ak bola škoda spôsobená okolnosťami, ktoré majú pôvod v prevádzke. Inak sa zodpovednosti zbaví, len ak preukáže, že sa škode nemohlo zabrániť ani pri vynaložení všetkého úsilia, ktoré možno požadovať.

42. Podľa § 441 Občianskeho zákonníka, ak bola škoda spôsobená aj zavinením poškodeného, znáša škodu pomerne; ak bola škoda spôsobená výlučne jeho zavinením, znáša ju sám.

43. Podľa § 444 Občianskeho zákonníka, pri škode na zdraví sa jednorázovo odškodňujú bolesti poškodeného a sťaženie jeho spoločenského uplatnenia.

44. Podľa § 4 ods. 1 a 2 zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej zákon č. 381/2001 Z.z.) v znení účinnom v čase dopravnej nehody, (1) poistenie zodpovednosti sa vzťahuje na každého, kto zodpovedá za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla uvedeného v poisťovnej zmluve. (2) Poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené a preukázané nároky na náhradu a) škody na zdraví a nákladov pri usmrtení, b) škody vzniknutej poškodením, zničením, odcudzením alebo stratou veci, c) účelne vynaložených nákladov spojených s právnym zastúpením pri uplatňovaní nárokov podľa písmen a), b) a d), ak poisťovateľ nespĺnil povinnosti uvedené v § 11 ods. 6 písm. a) alebo písm. b) alebo poisťovateľ neoprávnene odmietol poskytnúť poistné plnenie, alebo neoprávnene krátil poskytnuté poistné plnenie, d) ušlého zisku.

45. Podľa § 11 ods. 6-8 zákona č. 381/2001 Z.z., (6) poisťovateľ je povinný bez zbytočného odkladu začať prešetrovanie potrebné na zistenie rozsahu jeho povinnosti poskytnúť poistné plnenie a do troch mesiacov odo dňa oznámenia poškodeného o škodovej udalosti a) skončiť prešetrovanie potrebné na zistenie rozsahu jeho povinnosti poskytnúť poistné plnenie a oznámiť poškodenému výšku poistného plnenia, ak bol rozsah povinnosti poisťovateľa poskytnúť poistné plnenie a nárok na náhradu škody preukázaný, b) poskytnúť poškodenému písomné vysvetlenie dôvodov, pre ktoré odmietol poskytnúť alebo pre ktoré znížil poistné plnenie alebo poskytnúť poškodenému písomné vysvetlenie k tým uplatneným nárokom na náhradu škody, v ktorých nebol v ustanovenej lehote preukázaný rozsah povinnosti poisťovateľa poskytnúť poistné plnenie a výška poistného plnenia; písomné vysvetlenie sa považuje za doručené dňom, keď ho poškodený prevzal, odmietol prevziať, alebo dňom, keď ho pošta vrátila ako nedoručené. (7) Poisťovateľ je povinný poskytnúť poistné plnenie do 15 dní po skončení prešetrovania potrebného na zistenie rozsahu povinnosti poisťovateľa poskytnúť poistné plnenie alebo po doručení právoplatného rozhodnutia súdu o výške náhrady škody poisťovateľovi, ak z tohto rozhodnutia nevyplýva iná lehota na poskytnutie poistného plnenia. (8) Ak poisťovateľ nespĺní povinnosť podľa odseku 6, je povinný zaplatiť poškodenému úroky z omeškania podľa osobitného predpisu.

46. Podľa § 15 zákona č. 381/2011 Z.z., náhradu škody uhrádza poisťovateľ poškodenému. Poškodený je oprávnený uplatniť svoj nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi a je povinný tento nárok preukázať.

47. Podľa § 4 ods. 1 a 2 zákona č. 437/2004 Z.z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia a o zmene a doplnení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 273/1994 Z. z. o zdravotnom poistení, financovaní zdravotného poistenia, o zriadení Všeobecnej zdravotnej poisťovne a o zriaďovaní rezortných, odvetvových, podnikových a občianskych zdravotných poisťovní v znení neskorších predpisov platnom v čase ustálenia zdravotného stavu žalobcu (ďalej zákon č. 437/2004 Z.z.), (1) náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia sa poskytuje jednorazovo; musí byť primeraná povahe následkov a ich predpokladanému vývoju, a to v rozsahu, v akom sú obmedzené možnosti poškodeného uplatniť sa v živote a v spoločnosti. (2) náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia sa poskytuje na základe lekárskeho posudku (§ 7 a 8). Sadzby bodového hodnotenia za sťaženie spoločenského uplatnenia sú ustanovené v prílohe č. 1 v II. a IV. časti.

48. Podľa § 6 ods. 3 zákona č. 437/2004 Z.z., poškodený je oprávnený uplatniť nárok na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia na súde, ak sa podal návrh na uzatvorenie dohody podľa odseku 1 a do troch mesiacov od jeho podania sa neuzatvorila dohoda podľa odseku 1 a neuspokojili sa nároky poškodeného.

49. Podľa § 7 ods. 1 až 6 zákona č. 437/2004 Z.z., (1) lekársky posudok spracúva posudzujúci lekár a vydáva zdravotnícke zariadenie, ktorého posudzujúci lekár vypracoval lekársky posudok. Ak je posudzujúcim lekárom lekár zariadenia ústavnej zdravotnej starostlivosti, lekársky posudok posudzuje primár príslušného oddelenia alebo prednosta príslušnej kliniky zdravotníckeho zariadenia alebo jeho zástupca, ak rozsah následkov presahuje 200 bodov. (2) Zdravotnícke zariadenie, v ktorom sa poškodený liečil v súvislosti s poškodením na zdraví, je povinné posudzujúcemu lekárovi poskytnúť pri hodnotení bolesti alebo sťaženia spoločenského uplatnenia zdravotnú dokumentáciu súvisiacu s poškodením [§ 2 ods. 3 písm. a)]. (3) O vydanie lekárskeho posudku (odsek 1) môže požiadať poškodený. (4) O vydanie lekárskeho posudku (odsek 1) môže požiadať aj fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá za poškodenie na zdraví zodpovedá, alebo poskytovateľ náhrady, iba ak im poškodený dá súhlas. (5) Za vydanie lekárskeho posudku sa uhrádza poplatok podľa osobitného predpisu. (6) Ak vzniknú dôvodné pochybnosti o správnom hodnotení bolestného alebo o správnom hodnotení sťaženia spoločenského uplatnenia v lekárskom posudku, môžu osoby uvedené v odsekoch 3 a 4 požiadať o vydanie znaleckého posudku podľa osobitného predpisu.

50. Podľa § 8 ods. 1, 2 a 4 zákona č. 437/2004 Z.z., (1) lekársky posudok obsahuje a) meno, priezvisko, dátum narodenia, adresu trvalého pobytu alebo prechodného pobytu a povolanie poškodeného, b) dátum vzniku poškodenia na zdraví; ak ide o chorobu z povolania, dátum priznania choroby z povolania, c) miesto, kde vzniklo poškodenie na zdraví, d) čísla položiek, podľa ktorých sa hodnotila bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia, e) určenie diagnózy, f) hodnotenie v bodoch a zdôvodnenie, g) celkový počet bodov. (2) Z lekárskeho posudku musí byť zrejmé, na základe akých skutočností posudzujúci lekár dospel k celkovému počtu bodov. (4) Lekársky posudok sa vydáva, len čo zdravotný stav poškodeného možno považovať za ustálený; ak ide o sťaženie spoločenského uplatnenia, spravidla až po uplynutí jedného roka od poškodenia na zdraví.

51. Podľa § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z.z., v prípadoch hodných osobitného zreteľa, akým je uznanie invalidity, môže súd náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia zvýšiť najviac o 50 %.

52. Podľa § 4 ods. 1 písm. c) a f) zákona č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v čase nehody (ďalej zákon č. 8/2009 Z.z.), vodič je povinný c) venovať sa plne vedeniu vozidla a sledovať situáciu v cestnej premávke, f) dať prednosť chodcovi, ktorý vstúpil na vozovku a prechádza cez priechod pre chodcov, pritom ho nesmie ohroziť; to neplatí pre vodiča električky.

53. Podľa § 53 ods. 1, 2, 4 zákona č. 8/2009 Z.z., pri prechádzaní cez cestu je chodec povinný prednostne použiť priechod pre chodcov, miesto na prechádzanie, nadchod alebo podchod. Na priechode pre chodcov a na mieste na prechádzanie sa chodí vpravo. Chodec nesmie vstupovať na vozovku, ak prichádza vozidlo s právom prednostnej jazdy; ak sa chodec nachádza na vozovke, musí takému

vozidlu bez meškania uvoľniť priestor na prejazd. Chodec je povinný umožniť električke plynulý prejazd. Chodci, ktorí prechádzajú cez priechod pre chodcov, musia brať ohľad na vodičov prichádzajúcich vozidiel najmä tým, že neprechádzajú jednotlivo, ale v skupinách. To platí aj voči vodičom odbočujúcim na cestu, cez ktorú chodci prechádzajú. Chodec nesmie vstupovať na vozovku, a to ani pri použití priechodu pre chodcov, ak vzhľadom na rýchlosť a vzdialenosť prichádzajúcich vozidiel nemôže cez vozovku bezpečne prejsť. Iným účastníkom cestnej premávky ako chodcom je používanie priechodu pre chodcov zakázané, ak v § 55a ods. 2 nie je ustanovené inak. Pred vstupom na vozovku sa chodec musí presvedčiť, či tak môže urobiť bez nebezpečenstva, a len čo vstúpi na vozovku, nesmie sa tam bezdôvodne zdržiavať ani zastavovať. To platí na priechode pre chodcov i mimo neho. Chodec nesmie prekonávať zábradlie ani iné zábrany.

54. Predmetom sporu je nárok na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia žalobcu za pórakové psychické poruchy, posúdenie zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia a posúdenie existencie spoluzavinenia žalobcu.

55. Sporná bolo existencia spoluzavinenia žalobcu a jej miera, posúdenie použiteľnosti odborného vyjadrenia alebo lekárskeho posudku pokiaľ ide o nárok na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia a dôvodnosť zvýšenia náhrady, čas ustálenia zdravotného stavu a taktiež, posúdenie dôvodnosti priznania úrokov z omeškania a navrhovanej aplikácie § 257 CSP. Sporný bol aj samotný priebeh nehody, jej okolnosti, či bol žalobca zrazený na prechode pre chodcov, kedy si žalobca uplatnil nárok na poistné plnenie a či došlo k porušeniu povinnosti žalovaného podľa § 11 ods. 6 písm. b) zákona č. 381/2001 Z.z., ako i doručenie žalobcovi odpovede poisťovne z 3.9.2019.

56. Pokiaľ ide o ustálenie skutkového stavu, z výsluchu prevádzateľa motorového vozidla, vodiča G. H. na pojednávaní dňa 9.10.2020 a z výsluchu D. H. na pojednávaní dňa 12.5.2021 súd zistil, že žalobca bol zrazený v stoji. Ďalej vodič J. H. uviedol, že poškodený auto svedka asi videl, pretože videl ako žalobca urobil veľký krok, asi chcel újsť a tašky okolo neho leteli, pričom svedok ukázal postoj žalobcu: pravá ruka hore, pravá noha vpred. Rovnaké tvrdenie o zrazení poškodeného v stoji vyplynulo aj z výsluchu svedka Y. T.. Pokiaľ ide o oblečenie žalobcu, v spise sa nenachádza fotodokumentácia oblečenia žalobcu z trestného spisu, o tejto skutočnosti súd strany upovedomil, návrh na vykonanie dokazovania v tomto smere strany neuviedli. Súd z výpovedí svedkov v tomto spore zistil, že podľa svedkyne Y. T. poškodený mal modrú vetrovku s červenými a bielymi pruhmi, bielu nákupnú tašku a reflexnú pásku na taške, pričom svedok Š. X. vo výpovedi uviedol, že v strachu ho nezaujímalo oblečenie, ale domnieval sa, že žalobca mal niečo tmavomodré a tašku, čo potvrdil aj vodič Juraj Szepesi, ktorý doplnil, že chodec nemal reflexné prvky. G. H. však vo výpovedi dňa 15.12.2016 v trestnom konaní uviedol, že chodec mal sivé rifle a niečo sivé, možno sveter alebo košeľu, nemal reflexné prvky. Š. X. sa vo výpovedi z 16.12.2016 v trestnom konaní nevyjadroval k oblečeniu a reflexným prvkom. Podľa výpovede svedka G. J. v trestnom konaní dňa 24.1.2017 mal poškodený bundu hnedej alebo čiernej farby, podľa svedka I. C. mal tmavú mikinu. Žalobca vo výpovedi v konaní sp. zn. 25C/11/2018 uvádza, že mal červenobielu vetrovku, biele tričko a rifle. Súd ustálil, že nebolo preukázané vykonaným dokazovaním, že oblečenie žalobcu bolo tmavé (svetlé či farebné oblečenie uviedla Y. T., žalobca a vodič vo výpovedi v trestnom konaní). Z výpovedí v trestnom konaní vyplynulo, že v čase nehody bola tma, nepršalo, bolo bezvetrie, semafor nefungoval, iba prebikoval oranžovou farbou, nie je zrejmé či fungovali výstražné svetlá umiestnené na vozovke pozdĺž priechodu pre chodcov. Z vyjadrení M. O. M., znalca v odbore cestnej dopravy, ktorý vypracoval znalecký posudok v trestnom konaní, z ktorého citoval žalobca v podaní z 16.12.2019, vyplynulo zhodnotenie znalca, že miesto dopravnej nehody bolo dostatočne osvetlené, svetelné pomery boli také, že chodec musel byť dostatočne viditeľný, napriek tomu, že prichádzali vozidlá z protismeru. Súd uzavrel, že nebolo preukázané, že by žalobca nemal reflexné prvky, keďže svedkyňa Y. T. uvádza, že na nákupnej taške bielej farby mal reflexnú pásku, čo poprel vodič G. H. a ostatní svedkovia sa nevedeli k tejto skutočnosti vyjadriť. Skutočnosť, že žalobca držal bielu nákupnú tašku vyplýva aj z výpovede vodiča, spolujazdca vodiča a Y. T. v tomto konaní. Žalovaný namietal objektivitu výpovede svedkyne Y. T., pre ktorú žalobca pracoval a býval u nej, staral o jej záhradu a dom. Súd uvádza, že priateľský či blízky vzťah svedka k strane samo o sebe ešte nezakladá nepoužiteľnosť takejto výpovede.

57. Pokiaľ ide o sporné použitie odborného vyjadrenia č. 345/2019 z 29.9.2019 znaleckej organizácie fornesic.sk, súd vychádzal z odborného vyjadrenia znaleckej organizácie, keďže podanie odborného vyjadrenia je úkon znaleckej činnosti podľa § 16 ods. 1 zákona č. 382/2004 Z.z. o znalcoch, tlmočníkoch

a prekladateľoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Znalecká organizácia ohodnotila sťaženie spoločenského uplatnenia žalobcu za púrazové duševné poruchy žalobcu v psychologickú oblasť s rovnakým záverom ako je uvedený v lekárskom posudku D.. W., a teda ohodnotila položku 253 počtom 1200 bodov. Rozdiel spočíval v miere zvýšenia hodnoty tejto položky, keďže znalecká organizácia uviedla zvýšenie v rozsahu 20 percent, pričom v lekárskom posudku bolo ohodnotené navýšenie na 25 percent. Súd sa priklonil k záverom odborného vyjadrenia znaleckej organizácie, keďže odborné vyjadrenie vypracovali za znaleckú organizáciu traja znalci, vychádzali z komplexnej zdravotnej dokumentácie, ktorá tvorila prílohu odborného vyjadrenia (čl. 189 až 237) a na základe zdravotnej dokumentácie považovali zdravotný stav žalobcu za ustálený k septembru 2017. V lekárskom posudku je uvedený začiatok liečenia 11.4.2019, čo bol deň konania vyšetrenia žalobcu u D.. W., pričom liečba trvá, čo je v rozpore s vyjadreniami o ustálení zdravotného stavu v odbornom vyjadrení znaleckej organizácie a zároveň § 8 ods. 4 zák. č. 437/2004 Z.z.. Súd vychádzal zo záverov odborného vyjadrenia, keďže v lekárskej správe vypracovanej D.. W. nevyplýva, z akej zdravotnej dokumentácie vychádzala pri stanovení bodového ohodnotenia, jeho navýšenia, či začiatku liečby a k poznatku, že liečba trvá. Ani právna zástupkyňa žalovaného nevedela uviesť, či D.. W. disponovala zdravotnými záznamami žalobcu či prepúšťacími správami žalobcu v čase vypracovania lekárskeho posudku k 11.4.2019. Podľa názoru súdu vznikli dôvodné pochybnosti o správnom hodnotení sťaženia spoločenského uplatnenia v lekárskom posudku. Súd považoval námietku žalobcu spočívajúcu v tom, že § 7 ods. 6 zákona č. 437/2004 Z.z. počíta so znaleckým posudkom, nie odborným vyjadrením hoci znaleckej organizácie, za nedôvodnú, a to s ohľadom na zistený rozpor medzi závermi znaleckej organizácie v odbornom vyjadrení a lekárskeho posudku predloženého žalobcom, z ktorého jednak nevyplýva posudzovanie komplexnej zdravotnej dokumentácie žalobcu, ale tiež lekársky posudok predložený žalobcom ako príloha žaloby (čl.6), mal byť prílohou lekárskej správy D.. W. z 11.4.2019 (čl.185 a 186) a teda neobsahoval náležitosti podľa § 8 ods. 1 a 4 zákona č. 437/2004 Z.z.. Súd preto vychádzal z bodového ohodnotenia 1440 bodov (1200 bodov +240 bodov ako zvýšenie o 20% je 1440 bodov) a nie zo žalobcom požadovaných 1500 bodov.

58. Stanovenie zdravotného stavu za ustálený malo vplyv aj na posudzovanie hodnoty jedného bodu, a to s odkazom na ust. § 5 ods. 2 zákona č. 437/2004 Z.z.. Súd vychádzal z výšky hodnoty bodu stanovenej ako 2 % z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca v hospodárstve v roku 2017, t.j. sumy 18,24 EUR. Vynásobením 1440 bodov x 18,24 EUR, súd dospel k sume 26.265,60 EUR, po zaokrúhlení v zmysle § 5 ods. 2 zákona č. 437/2004 Z.z. je výsledná hodnota 26.266 EUR. Súd považoval tvrdenia žalobcu o ustálení zdravotného stavu v roku 2019 za nepreukázané a preto považoval i požadované plnenie pre hodnotou bodu 20,26 EUR za nedôvodné.

59. K posudzovaniu miery spoluzavinenia žalobcu na vzniknutej dopravnej nehode a teda aj na spôsobenej ujme na jeho zdraví z dôvodu požitia alkoholu a taktiež žalovaným tvrdeného porušenia ust. § 415 Občianskeho zákonníka a ust. zákona 8/2009 Z.z. žalobcom, súd uvádza, že nebolo vykonaným dokazovaním preukázané porušenie právnej povinnosti žalobcu a existencia príčinnej súvislosti medzi porušením právnej povinnosti žalobcu a vzniknutou škodou. Súd uvádza, že k dopravnej nehode, ktorej následkom bola ujma na zdraví žalobcu, došlo na prechode pre chodcov, pričom táto skutočnosť vyplynula zo žalobcom citovaného vyjadrenia znalca M.. O.. M. a vyplýva aj z Trestného rozkazu sp. zn. 1T/40/2017, iné závery súd nezistil ani vykonaným dokazovaním v tomto spore. K výpovedi Y.. T., ktorá na pojednávaní dňa 9.10.2020 uviedla, že žalobca nemá dôvod vybočovať z prechodu pre chodcov, pretože prechod pre chodcov vedie rovno do uličky kadiaľ žalobca chodil domov, pričom z fotodokumentácie čl. 404, 405 vyplýva, že ulica nie je priamo v línii prechodu pre chodcov, súd uvádza, že táto skutočnosť nespochybňuje záver, že nebolo preukázané, že chodec z prechodu pre chodcov v čase dopravnej nehody vybočil. V tomto konaní žalovaný nepreukázal, že žalobca vytvoril náhlu, neočakávanú prekážku. Súd ustálil, že nebolo preukázané, že žalobca prechádzal mimo prechodu pre chodcov, nebol bez reflexných prvkov, viditeľnosť bola dobrá. Súd je viazaný rozhodnutím príslušných orgánov o tom, že bol spáchaný trestný čin, priestupok alebo iný správny delikt postihnuteľný podľa osobitného predpisu, a o tom, kto ich spáchal. V trestnom konaní bolo právoplatným trestným rozkazom preukázané porušenie právnej povinnosti prevádzateľa motorového vozidla. V prejednávanej spore sa nepreukázalo porušenie povinnosti žalobcu, pričom i požitie alkoholu chodcom nie je možné považovať bez ďalšieho za porušenie jeho právnej povinnosti či už v zmysle § 415 Občianskeho zákonníka alebo v zmysle ust. § 53 zákona č. 8/2009 Z.z.. Vykonaným dokazovaním bolo zistené, že technickú príčinu nehody zadal vodič. Podľa názoru súdu chodec nespoluvinil dopravnú nehodu. Súd zastáva názor, že k dopravnej nehode s ublížením na zdraví žalobcu by došlo i v prípade, ak by žalobca ako chodec nepožil

alkohol, žalobca ako chodec preto nemohol zrážke zabrániť. K argumentácii žalovaného, že požitie alkoholu žalobcom mohlo mať vplyv na stratu rovnováhy žalobcu, teda vznik jeho zranení, najmä v pravej časti hlavy a trupu, pričom v prípade, ak by alkohol žalobca nepožil, nestratil by rovnováhu a zranenia by mohli byť na inom mieste, možno miernejšie, súd uvádza, že z výsluchu D.. H. na pojednávaní 12.5.2021 mal preukázané, že pri strete žalobcu a motorového vozidla s vysokou pravdepodobnosťou nedošlo k priamemu čelnému zásahu do stojaceho chodca, chodec mohol zbadáť vozidlo, možno sa snažil nejako uhnúť, ale vozidlo ho už zachytilo, čo nakoniec vyplýva i z výpovede G. H., že chodec sa usiloval pravdepodobne újsť z miesta a naznačil postoj žalobcu, ktorý znalec D.. H. označil za spôsobilý vyvolať pád žalobcu na vozidlo. MUDr. H. označil za vysoko pravdepodobné, že mohol byť chodec v krokovom pohybe, taška v pravej ruke, pravá končatina bola v pohybe, čiže išiel urobiť krok, náraz ho zachytil, odrazilo ho, spadol na vozidlo a vysvetlil skutočnosť, že na dolnej končatine neboli zranenia, preto nie je správny záver, že k pádu na vozidlo došlo z dôvodu straty rovnováhy žalobcu z dôvodu požitia alkoholu.

60. Súd poukazuje i na závery znaleckého posudku M.. M., ktoré v podaní z 16.12.2019 (čl. 130) uviedol žalobca, pričom žalovaný nenamietol pravosť vyjadrení uvádzané znalcom v znaleckom posudku vypracovanom pre účely trestného konania, podľa ktorého technickou príčinou dopravnej nehody bola nesprávna technika jazdy vodiča G. H., ktorý sa plne nevenoval vedeniu motorového vozidla a nesledoval situáciu v cestnej premávke, oneskorene reagoval, nedal prednosť chodcovi, v čase pred zrážkou sa pohyboval rýchlosťou cca 49 až 53 km/hod, pričom bolo povinnosťou vodiča predvídať pohyb chodca po riadne označenom prechode pre chodcov. Zároveň zo znaleckého posudku znalca M.. M. malo vyplývať, že pohyb chodca po riadne vyznačenom prechode pre chodcov bol uskutočnený z technického hľadiska bez nebezpečenstva vzhľadom na rýchlosť jazdy vodiča 52 a 50 km/hod..

61. Podľa § 145 ods. 2 Civilného sporového poriadku, ak je žaloba vzatá späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví. O čiastočnom späťvzátí žaloby rozhodne súd v rozhodnutí vo veci samej. Podľa § 146 ods. 1 Civilného sporového poriadku, súd konanie nezastaví, ak žalovaný so späťvzatím žaloby z vážnych dôvodov nesúhlasí. Na nesúhlas žalovaného so späťvzatím žaloby sa neprihliada, ak dôjde k späťvzatiu žaloby skôr, než sa začalo predbežné prejednanie sporu podľa § 168 alebo pojednávanie.

62. Vzhľadom na nesporné tvrdenia a preukázanie splnenia sumy 19.699,50 EUR žalovaným žalobcovi po podaní žaloby dňa 27.11.2020, následné späťvzatie žaloby v podaní z 8.2.2021 a súhlas žalovaného so späťvzatím, súd v tejto časti konanie o zaplatenie 19.699,50 EUR zastavil (I. výrok).

63. Z dôvodu posúdenia, že spoluzavinenie žalobcu na dopravnej nehode nie je dané, súd zaviazal žalovaného k zaplateniu sumy 6.566,50 EUR, o ktorú žalovaný plnenie žalobcovi ponížil (26.266 EUR-19.699,50 EUR je 6.566,50 EUR).

64. Súd zaviazal žalovaného z dôvodu porušenia ust. § 11 ods. 6 písm. b) zákona č. 381/2001 Z.z. (nesplnenie nepeňažnej povinnosti) i k zaplateniu príslušenstva, úroku z omeškania. Podľa názoru súdu v spore bolo preukázané (doručenkou z 4.6.2019 čl.11), že žalobca dňa 4.6.2019 si uplatnil nárok na náhradu škody z ublíženia na zdraví u žalovaného. Z vyjadrenia žalovaného z 11.11.2019 najskôr vyplynulo, že podľa žalovaného si žalobca uplatnil nárok na poistné plnenie až podaním žaloby, ktorá bola žalovanému doručená 30.8.2019, pričom podľa neho poskytol žalobcovi písomné vysvetlenie dôvodov, pre ktoré odmietol poskytnúť poistné plnenie vo svojom vyjadrení zo dňa 10.9.2019. Následne na pojednávaní dňa 12.5.2021 žalovaný predložil svoje vyjadrenie z 3.9.2019, v ktorom uvádza, že v zmysle ust. § 11 ods. 6 písm. b) zákona č. 381/2001 Z.z. informoval žalobcu, že nie je možné poskytnúť poistné plnenie, nakoľko nebol preukázaný rozsah uplatneného nároku na náhradu škody. Chýbajúcu doručenkou k podaniu z 3.9.2019, t.j. doručenie podania z 3.9.2019 v lehote 3 mesiacov žalobcovi, žalobca namietol, pričom žalovaný uviedol, že takéto podania sa doručujú poštou. Z dôvodu, že žalovaný nepreukázal doručenie podania z 3.9.2018 žalobcovi do 5.9.2018, súd ustálil, že došlo k porušeniu ust. § 11 ods. 6 písm. b) zo strany žalovaného, preto je žalovaný v zmysle § 11 ods. 8 zákona č. 381/2001 Z.z. povinný zaplatiť i úroky z omeškania. Uvedené je v súlade s judikatúrou dovolacieho súdu sp. zn. 3Cdo/145/2017 z 22.11.2018, či 3Cdo/213/2017 z 30.9.2017, podľa ktorej žalobcovi pre nesplnenie nepeňažnej povinnosti vznikol nárok na zaplatenie i úrokov z omeškania, a vzhľadom na viazanosť súdu žalobným návrhom, súd žalovaného zaviazal okrem nároku na náhradu titulom sťaženia spoločenského uplatnenia v sume 6.566,50 EUR i k zaplateniu úrokov z omeškania zo sumy 6.566,50 EUR od 19.9.2019 (určenej ako 3 mesiace a 15 dní od 4.6.2019) do zaplatenia, v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku. (II. výrok).

65. S ohľadom na vyššie uvedené preto súd zaviazal žalovaného i k povinnosti zaplatiť žalobcovi paušalizované úroky z omeškania, a to sumu 1.173,87 EUR ako úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 19.699,50 EUR od 19.9.2019 do 27.11.2020, a to v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku (III. výrok). Súd overil správnosť výpočtu úrokov z omeškania, pričom výsledkom je suma 1.176,57 EUR, vzhľadom viazanosti petítom žaloby a k tomu, že žalobca požadoval sumu nižšiu, súd priznal úrok z omeškania za obdobie od 19.9.2019 do 27.11.2020 v sume žalobcom požadovanej.

66. K argumentácii žalovaného o nedôvodnosti úrokov z omeškania súd uvádza, že ak by žalovaný neporušil ust. § 11 ods. 6 písm. b) zákona č. 381/2001 Z.z., tak by súd uvažoval nad aplikáciou ust. § 11 ods. 7 zákona č. 381/2001 Z.z. a nepriznal úrok z omeškania, pretože výška náhrady závisela od znaleckého dokazovania resp. rozhodnutia súdu, avšak v prípade porušenia ust. § 11 ods. 6 poisťovateľom, je povinný zaplatiť poškodenému i úroky z omeškania (porovnaj bod 4.4. odôvodnenia Rozsudku Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 3 Cdo/216/2017 z 30.9.2019).

67. Pokiaľ ide o posudzovanie dôvodnosti zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia súdom a argumentáciu žalovaného o nemožnosti navýšenia v prípade, ak v lekárskom posudku bolo navýšenie iba v časti 20%, súd uvádza, že sa nedomnieva, že je možné zvýšenie v zmysle § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z.z. súdom iba v prípade, ak aj lekár zvýši svoje bodové hodnotenie. Medzi týmito dvoma skutočnosťami nie je súvis. V prípadoch hodných osobitného zreteľa je možné zvýšiť náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia (ďalej SSU) najviac o 50%, pričom zákon za takýto dôvod považuje predovšetkým uznanie invalidity, ktorý aj výslovne uvádza. Podľa názoru súdu je potrebné zistiť presne, aký bol charakter sociálneho, rodinného prostredia a spoločenského uplatnenia žalobcu pred dopravnou nehodou a následne v akej oblasti boli jeho aktivity v dôsledku úrazu zmarené, a to v tomto spore s ohľadom na psychické následky v prežívaní a spoločenskom uplatnení po vážnom úraze mozgu (somatické následky sú predmetom sporu sp. zn. 25C/11/2018 vedeného na Okresnom súde Košice I). Z vykonaného dokazovania vyplýva, že žalobca má vážne mozgové a duševné poruchy po ťažkom poranení hlavy. Z odborného vyjadrenia vyplynulo, že žalobca bol pred úrazom chronický alkoholik so sociálnymi komplikáciami, teda mal obmedzené možnosti spoločenského uplatnenia, prežívania voľného času. Podľa tvrdení žalobcu v zápisnici z jeho výsluchu dňa 25.6.2020 v spore sp. zn. 25C/11/2018, pred nehodou žil bežným životom, chodil na huby, čítal knihy. Podľa svedkyne Y. T. žalobca lúštil krížovky, dalo sa s ním porozprávať, z čoho súd usúdil, že ide o bežné záľuby, ktoré nemožno považovať za výnimočné. Čítať knihy môže žalobca aj teraz. Rozdiel v porovnaní s predchádzajúcim životom súd videl v tom, že úrazom došlo k vážnemu poškodeniu mozgu, s následkom mozgových a duševných porúch. Žalobca je po dopravnej nehode obmedzený v pohybe, chodí o barlách, je izolovaný od známych, potrebuje dennú asistenciu a preto žije v zariadení s celodennou starostlivosťou, nie je schopný sám sa o seba postarať, nemôže pracovať v predošlých prácach, je izolovaný od známych. Predmetom tohto sporu je priznanie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia žalobcu, posúdenie dôvodnosti zvýšenia náhrady, s ohľadom na pourazové psychické poruchy či prežívanie žalobcu v psychickej rovine. Bolo potrebné posúdiť, aký rozdiel je v duševnom prežívaní žalobcu, aký vplyv na žalobcu má nehodou zmenený spôsob jeho života a poškodenie mozgu. V tomto ohľade sa súd domnieva, že navýšenie o 10 percent je proporcionálne z dôvodu, že život žalobcu sa značne zmenil s ohľadom na stav pred dopravnou nehodou, nie je schopný žiť sám ako do času pred nehodou a je umiestnený v dennom stacionári, má defektné pamäťové funkcie, potrebuje k určitým denným činnostiam (sprchovaniu) asistenciu, jeho ďalšie uplatnenie pre defektnú psychiku je zmenené. Zmena nastala v mobilite žalobcu, ktorá síce spadá do somatickej oblasti, avšak znížená mobilita znamená izoláciu žalobcu od okolitého sveta, má vplyv na duševnú stránku prežívania. Žalobca je obmedzený v chôdzi, chodí o barlách, teda je mobilný skôr na kratšie vzdialenosti, keďže chôdza o barlách je limitovaná v porovnaní s chôdzou a jej možnosťami, ktoré mal v čase pred nehodou, čím sa však zmenil život žalobcu. Žalobca nemôže pracovať. Vzhľadom na nemožnosť žiť samostatne je v spoločenskom živote žalobca odkázaný na návštevy, ktoré do denného stacionáru za ním prídu a keďže úrazom došlo k vážnemu poškodeniu mozgu s následkom mozgových a duševných porúch a v zmysle priložených lekárskeho správ i komunikácia so žalobcom je obmedzená, má poruchy pamäte a orientácie, má pozmenené kognitívne funkcie, poruchy správania. Podľa názoru súdu život žalobcu sa zmenil, je invalidný. Samotné uznanie invalidity je dôvodom pre zvýšenie náhrady SSU, pričom súd bral ohľad na skutočnosť, že úraz sa stal vo veku 59 rokov žalobcu, čo je ešte obdobie osobnostne, pracovne či spoločensky aktívnej časti života. I keď je pravdou, že už samotné priznanie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia zohľadňuje trvalé následky úrazu žalobcu a zohľadňuje ich i v

bodovom ohodnotení, je na úvahe súdu a posúdení individuality toho ktorého prípadu, či je potrebné nepriaznivé následky ešte korigovať ďalším zvýšením náhrady. U žalobcu neboli zistené mimoriadne spoločenské, športové či kultúrne aktivity pred úrazom, ktoré by sa zvlášť významným spôsobom v dôsledku úrazu obmedzili, preto súd nepriznal žalobcovi navýšenie v ním požadovanom rozsahu 50%. Otázka navyšovania náhrady je otázkou právnou, je povinnosťou súdu odôvodniť navýšenie a v akom rozsahu od 1-50% je dôvodné, teda úvaha súdu nie je voľná a rozsah zvýšenia náhrady je potrebné diferencovať. Súd však opakovane zdôrazňuje, že následky úrazu na mozgu a duševnom prežívaní žalobcu boli vážne a znemožnili mu i to spoločenské uplatnenie, ktoré mal pred úrazom. Vzhľadom na terajší zmenený, izolovaný spôsob života žalobcu, problémy s pamäťou a komunikáciou, invaliditou a s ohľadom na jeho i predchádzajúci život, ktorého prežívanie bolo z časti obmedzené nadužívaním alkoholu, súd považoval za primerané navýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia o 10 %, teda sumu 2.626,60 EUR (10% z 26.266 EUR), a to v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku (výrok IV).

68. K námietke žalovaného, že v Odbornom posudku o invalidite žalobcu z 13.9.2017 bolo posúdené ako rozhodujúce zdravotné postihnutie choroby podporného a pohybového aparátu, a za iné zdravotné postihnutie nebola navyšovaná percentuálna miera, súd odkazuje na odborné vyjadrenie znaleckej organizácie a delenie SSU s ohľadom na následky na somatickú časť a vážne mozgové či duševné poruchy, pričom hodnotenie poúrazových duševných porúch je vo výlučnej kompetencii psychiatra.

69. Súd žalobu v prevyšujúcej časti nároku na sťaženie spoločenského uplatnenia a zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia zamietol, keďže považoval za nedôvodné uplatnenie nároku na sťaženie spoločenského uplatnenia nad hodnotu 26.266,- EUR, keďže nevychádzal zo sumy 30.390,- EUR (1500 bodov x 20,26 EUR). Rovnako súd žalobu ako nedôvodnú zamietol i v prevyšujúcej časti zvýšenia náhrady spoločenského uplatnenia nad 10%, keďže sa nestotožnil so žalobcom navrhovaným 50% zvýšením.

70. O splnení povinnosti v lehote troch dní súd rozhodol v súlade s ust. § 232 ods. 3 CSP, podľa ktorého lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku.

71. Podľa § 257 Civilného sporového poriadku (ďalej CSP), výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

72. Podľa § 256 ods. 1 CSP, ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

73. O nároku na náhradu trov konania bolo rozhodnuté podľa § 262 ods. 1 CSP (podľa ktorého o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí) v spojení s § 256 CSP (v časti zastavenia konania) a ust. 255 ods. 1 CSP (podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci) tak, že žalobcovi proti žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%, nakoľko žalobca bol v celom rozsahu úspešný. Súd priznal žalobcovi plnú náhradu, jednak preto, že žalovaný zavinil zastavenie konania v časti späťvzatia žaloby, keď plnil v čase po podaní žaloby a zároveň z dôvodu, že v tomto prípade výška náhrady, jej prípadné zvýšenie záviseli od znaleckého dokazovania a úvahy súdu, pričom keďže žalobca bol aspoň z časti úspešný, patrí mu nárok na plnú náhradu trov konania.

74. Súd v spore nevzhladol dôvody hodné osobitného zreteľa. Žalovaný dôvody hodné osobitného zreteľa videl najmä v tom, že žalobca predložil zdravotnú dokumentáciu z času bezprostredne po dopravnej nehode až na výzvu súdu, preto dovtedy žalovaný nemohol zlikvidovať škodovú udalosť na základe neúplnej zdravotnej dokumentácie. Doplnil, že má zákonom uloženú povinnosť riadneho vykonania šetrenia poistnej udalosti. Likvidácia na základe neúplnej zdravotnej dokumentácie podľa neho znamená porušenie zákona, ako aj z dôvodu, že v čase podania žaloby neboli splnené podmienky podľa § 6 ods. 3 zákona č. 437/2004 Z.z.. Žalovaný po predložení zdravotnej dokumentácie bezodkladne ju predložil znaleckej organizácii a až na základe predloženej zdravotnej dokumentácie bolo možné pristúpiť k vyhotoveniu znaleckého úkonu, pričom žalovaný po ustálení nároku spoločenského uplatnenia znaleckou organizáciou a po vykonaní dokazovania k spoluzavineniu aj pristúpil k výplate časti žalobného nároku. Skutočnosť, že pokiaľ i došlo k porušeniu § 6 ods. 3 zákona č. 437/2004 Z.z. v čase podania žaloby, v čase rozhodnutia súdu žaloba podaná predčasne nebola. Súd argumenty žalovaného k aplikácii § 257 CSP nepovažuje za také dôvody hodné osobitného zreteľa spočívajúce

v správaní strany sporu, ktoré odôvodňujúce aplikáciu tohto ustanovenia. Nepredloženie zdravotnej dokumentácie žalobcom má zákonný následok spočívajúci v § 11 ods. 6 písm. b) zákona č. 381/2001 Z.z., a to v odmietnutí poskytnúť či znížiť poistné plnenie. Správanie strán sporu (a to i žalovaného, ktorý podľa posúdenia súdu nespĺnil povinnosť podľa § 11 ods. 6 písm. b), pred podaním žaloby a ani počas konania nevykazuje dôvody aplikácie § 257 CSP. Nakoniec dôvody hodné osobitného zreteľa súd nezhliadol ani v majetkových pomeroch strán sporu.

75. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku žalobca možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Košice I v dvoch písomných vyhotoveniach (§ 362 ods. 1 CSP, § 357 písm.a), m)).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne a čoho sa odvolateľ domáha (§ 363 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodol vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolanie proti rozsudku vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP).

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) týkajú sa procesných podmienok,
- b) týkajú sa vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie (§ 366 CSP).

V prípade, ak povinný dobrovoľne nespĺní to, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrhu na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.